

№ 7-8 (686-687)
Вересень 2009 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

Найсвіжіші університетські новини на сайті <http://www.impuls.vstu.vinnica.ua/>

**Щасливих доріг
до знань!**

Колонка головного редактора

ПРИГОДНИЦЬКА ГРА В АЛМА-МАТЕР

2—3 вересня у стінах та на території університету студентське самоврядування (**президент СтС ВНТУ Ігор КОЛОС**) провело квест для першокурсників «Пізнай ВНТУ». Мета — ознайомити студентів-першокурсників із територією університету, розміщенням корпусів та кафедр, вивчення правил внутрішнього розпорядку в гуртожитках і на території університету, полегшення адаптації першокурсників до навчання та життя в університеті, агітація за здоровий спосіб життя, залучення студентів до культурно-масових, спортивно-оздоровчих та суспільно-громадських заходів, знайомство із роботою студентського самоврядування, а також допомогти першокурсникам потоваришувати між собою.

Квестом СтС продемонструвало першокурсникам наскільки важлива «команда» і те, що для досягнення поставленої мети необхідно, аби результату прагнула досягти уся команда, а не кожен її учасник окремо.

Захід проходив у два етапи. Перший розпочався на стадіоні ім. Я. І. Кулика. Кожна команда отримала завдання, які були сформовані у вигляді загадок. Першокурсникам потрібно було відшукати: бібліотеку, їдальню, банкомати, офіс СтС, силовий майданчик та офіс профспілки студентів. Крім того, у кожному з перерахованих місць учасники виконували певні завдання, наприклад, в офісі СтС — співали гімн України.

Другий етап квесту — кожна команда проходила у своєму навчальному корпусі. Вранці о 8-ій годині на вахті учасники отримали завдання, а саме: відшукати голову та заступника голови Студентської ради факультету, заступника декана (у якого потрібно було дізнатися про систему перепоселення до гуртожитку), декана та методистів деканату (познайомитися з ними та дізнатися про вимоги до кандидатів на отримання стипендії Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, облдержадміністрації та міської ради, а також розмір цих стипендій), написати вірш про спеціальності свого факультету, знайти дошку Студради та дати відповіді на запитання, що на ній були розміщені, відшукати медпункт ВНТУ.

Після завершення другого етапу в актовій залі університету на першокурсників чекав святковий концерт, на якому відбулась церемонія нагородження переможців.

Отож, **третє місце посіла команда факультету РТТК, друге місце — команда факультету ББМ, а перше почесне місце, набравши найбільшу кількість балів, виборола команда факультету ЕЕК.**

Спонсором квесту виступив розважальний центр «Амагама», надавши команді-переможцю можливість пограти у боулінг на двох доріжках. Команді, що виборола друге місце — п'ять більярдних столів для гри, а команді, що посіла третє місце — безкоштовні флаери на дискотеку.

Анна ПИСКЛЯРОВА,
проректор з виховної роботи,
головний редактор часопису «Імпульс»

Першоввересень

ГОЛОВНЕ — НЕ ЗАБУТИ ЕДІСОНСЬКУ ФОРМУЛУ УСПІХУ

Понад 1200 першокурсників в останній день літа виголосили урочисту обіцянку студента Вінницького національного технічного університету — одного із найкращих університетів України.

Наш ВНТУ входить у двадцятку кращих університетів України. Це рейтинг за проектом ЮНЕСКО «Топ-200 Україна».

— А за критерієм якості науково-педагогічного персоналу ми входимо у десятку кращих університетів України. Тож, ми з вас підготуємо фахівців, які визнаються в усіх країнах світу, навіть у тих, з якими в Україні немає міждержавних угод про визнання дипломів. — До першокурсників звертається **ректор університету, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік АПНУ Борис Мокін.** — Виникнення Болонського процесу спричинено тим, що молодь світу здобувати освіту почала їхати до США і Канади, обминаючи Європу. І тоді європейські університети взялись наздоганяти Америку і Канаду. Але наш університет за канадо-американською системою працює ще з 1991 року. Отож, усі інші університети України доганяють наш ВНТУ. Варт нагадати, кількість винаходів, які роблять наші викладачі і науковці, є найвища в Україні серед університетів. Щороку кожен 3-й наш викладач робить винахід, а в Національному технічному університеті України «КПІ» лише кожен 12-й. Тому наш ВНТУ уже багато років є єдиним представником України в міжнародній асоціації винахідницьких організацій IFIA, штаб квартира якої в Женеві. Певен, що серед вас теж є майбутні винахідники і ті, хто отримуватиме медалі переможців! ВНТУ — єдиний університет України, що має власний льодовий манеж. Побудували його спільно з випускником університету, а нині успішним підприємцем. Серед студентів є чемпіони Європи і чемпіони світу. Особливо мені приємно: університетська футбольна збірна нещодавно обіграла у фіналі універсіади Вінниччини «профі» — команду вихованців Інституту фізкультури педуніверситету. Зичу вам, аби ніхто не зійшов зі студентської дистанції і отримав диплом фахівця. А ще — зустріти кохання. До речі, маємо чудовий гуртожиток для студентських сімейних пар.

Щасливих доріг у країні знань і нових життєвих перемог щиро зичили винуватцям торжества усі. І **доктор технічних наук, професор кафедри програмного забезпечення Олександр Романюк:**

— Ми, студенти нашого ВНЗ минулих років, щиро вам заздriamo. Я ніколи не жалкував, що 30 років тому поступив у Вінницький політехнічний інститут. У футболі є поняття «команда зірок» і «команда-зірка». От саме другий термін найбільш характерний для нашого викладацького колективу. На олімпіаді з програмування я був свідком, як один із студентів сказав: «У нашому університеті престижно багато знати». Оце і є ознака найвищого рівня навчального закладу без будь-яких рейтингів. Великий Едісон винайшов формулу успіху — «10 процентов гения, а остальное — потение». Не забувайте про це!

ЗА РЕЙТИНГОМ ЮНЕСКО «Топ-200 Україна» НАШ ВНТУ ВХОДИТЬ В ДВАДЦЯТКУ КРАЩИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ДЕРЖАВИ, *а диплом ВНТУ визнається навіть у тих країнах світу, з якими Україна ще не підписала міждержавних угод про взаємне визнання документів про вищу освіту*

Напуття юному університетському поповненню від ректора, академіка Академії педагогічних наук України Бориса Мокіна

– **Борисе Івановичу, проаналізуєте, будь-ласка, цьогорічну вступну кампанію.**

– У 2009 році ми вперше здійснювали прийом на перший курс на усі наші 23 напрями підготовки виключно лише за сертифікатами зовнішнього незалежного оцінювання знань. Це суттєво спростило зміст вступної кампанії, оскільки не треба було проводити вступних іспитів і готувати екзаменаційні білети. За новим алгоритмом вступу приймальної комісії залишилося лише здійснити прийом документів від абітурієнтів, занести потрібні дані із цих документів в комп'ютер, а уже комп'ютер, маючи у своїй пам'яті обсяг держзамовлення з кожного напрямку підготовки, сам визначав, хто набрав достатню кількість балів за двома сертифікатами для того, щоб бути зарахованим, а хто ні. Оскільки для успішного навчання у нашому університеті потрібні знання і математики і фізики, а враховувати потрібно було в сумарному балі оцінку лише з однієї із цих дисциплін, тому що другою оцінкою, обов'язковою для врахування в сумарному балі згідно з загальнодержавними умовами прийому, була оцінка з української мови та літератури, то наша приймальна комісія вирішила використати логічне правило «або», тобто, абітурієнтам

Час невпинно рухається вперед. Але всередині цього поступального руху існують свої цикли. Найближчий і зрозумілий нам – доба. Більш довгий – тиждень. Наше ж часове коло – рік навчальний.

І нині почали його традиційно – зі свята першокурсників та звітної доповіді ректора університету. Текст доповіді в повному обсязі розміщено на персональному сайті Бориса Івановича. А наш часопис, теж дотримуючись усталеного звичаю, видруковує інтерв'ю з чільним керівником університету, підготовлене на основі цієї доповіді, що виголошена 31 серпня в актовій залі ВНТУ.

потрібно було пред'явити сертифікат з оцінкою або з математики, або з фізики, або з обома оцінками, а ми враховували ту, яка вища. Такий підхід змусив майбутніх абітурієнтів йти у центрах тестування і на екзамен з математики, і на екзамен з фізики в розрахунок на те, що може на другому в послідовності цих екзаменів буде отримано оцінку, вищу тієї, яку було отримано на екзамені попередньому. Ця тактика спрацювала, практично усі абітурієнти принесли нам сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання, у якому стояли оцінки і з математики, і з фізики, а уже наш комп'ютер вибирав із них більшу для врахування в сумарному балі.

Як і в усі попередні роки, абітурієнти мали право подавати заяву одразу на два напрями підготовки – той, який вони бажали освоювати, і той, на освоєння якого вони були згодні в разі не проходження за конкурсом на бажаний. Такий «однозаявний» підхід дав можливість нам здійснювати контроль кількості абітурієнтів, що бажали вступати до нашого університету, оскільки в тих університетах, де на кожний напрям брали окрему заяву, важко було оцінити скільки ж осіб будуть претендувати на місця держзамовлення по кожному з них. Так, наприклад, в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» від

абітурієнтів було подано більше 10 тисяч заяв, а за інформацією відповідального секретаря приймальної комісії, яку він дав журналістам, конкретних осіб поступало до НаУКМА лише 2000.

До нашого ж університету поступало на стаціонар на 661 місце за державним замовленням 2494 особи, ще 217 осіб поступали на 62 місця за державним замовленням на заочне відділення.

Слід відзначити, що державне замовлення до нашого університету у цьому році складало 675 місць, тобто, на 60 місць менше, ніж у 2008 році, але 14 місць на вимогу міністерства ми зарезерували для представників Молдови, Придністров'я і Кенії, які навчатимуться у нашому університеті на місцях державного замовлення згідно з Міждержавними угодами, підписаними Україною з цими країнами.

– Як видно із наведених цифр, конкурс до нашого університету склав 3,69 заяви на одне місце державного замовлення по денній формі навчання і 3,50 заяви на одне місце державного замовлення по заочній формі.

– Найбільше заяв на денне навчання було подано на напрям «Менеджмент організацій» – 498 на 30 місць державного замовлення, тобто, 16,6 заяви на одне місце. А на третьому місці виявився теж «Менеджмент організацій будівництва», де, виходячи зі специфіки, конкурс проводився окремо – на цю спеціалізацію менеджменту на 5 місць державного замовлення на денну форму навчання було подано 27 заяв, тобто, 5,40 заяви на одне місце.

Другим же за поданими заявами виявився напрям «Безпека інформаційних і комунікаційних систем» – 91 заява на 15 місць державного замовлення денного навчання, тобто, 6,07 заяви на одне місце.

Четверте місце посів напрям «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» – 133 заяви на 25 місць державного замовлення денного навчання, тобто, 5,32 заяви на одне місце.

А на п'ятому місці виявився напрям «Автомобільний транспорт» – 102 заяви на 20 місць державного замовлення по денній формі навчання, або 5,10 заяви на одне місце.

Відзначу ще ті три напрями, на яких виявилось менше 5-и, але більше 4-х заяв на одне місце державного замовлення – це: «Комп'ютерна інженерія» – 4,60; «Програмна інженерія» – 4,35 та «Будівництво» – 4,29.

На усі інші напрями було подано менше 4-х заяв на одне місце державного замовлення, але більше 2-х. Найменше на напрям «Зварювання» – рівно 2,00, не набагато більше на напрями: «Радіоелектронні апарати» – 2,02; «Електронні пристрої та системи» – 2,06 та «Теплоенергетика» – 2,10.

В цілому по інститутах найвищу кількість заяв на одне місце державного замовлення, більшу 4-х, ми мали в ІнМЕЕК – 11,47 та ІнІТКІ – 4,45, а найменшу, але більшу 2-х – в ІнРТЗП – 2,22 та ІнАЕКСУ – 2,30.

Що характерно, якщо у минулі роки ІнАЕКСУ «виглягався» за поданими заявами хоча б до середніх показників за рахунок напрямку «Системна інже-

**Державний прапор України несуть першокурсники
Олександр Амосьюнок, Діана Шаповал і
Артур Матвійчук**

нерія», то у нинішньому році за цим показником і цей напрям опустився до рівня 2,30 заяви на одне місце державного замовлення. І оскільки за цим напрямом ми маємо ще 50 місць державного замовлення, то у майбутньому доведеться для їх збереження в загальному університетському державному замовленні відкривати якийсь новий напрям підготовки, наприклад, «Економічна кібернетика», «відціпнувши» 15 чи 20 місць від цих 50.

– Подані заяви – це характеристика профорієнтації. А тепер давайте подивимось, з якими ж сумарними балами з української мови і літератури та математики або фізики у сертифікатах прийшли до нас абітурієнти на кожен з напрямків підготовки.

– Оцінюватимемо цю характеристику вступної кампанії прохідним балом. Найвищий прохідний бал 3-го серпня, коли формувався список рекомендованих до зарахування ще з врахуванням копій атестатів і сертифікатів, виявився на напрямі підготовки «Менеджмент організацій» – 386,5. На три бали нижчим, тобто, 383,5 виявився прохідний бал на напрямі «Безпека інформаційних і комунікаційних систем». А наступні місця у підсумковій таблиці посіли: «Програмна інженерія» – 376, «Комп'ютерні науки» – 372,5; «Комп'ютерна інженерія» – 370. Прохідні бали усіх інших напрямів виявилися меншими 370. А найнижчими ми мали прохідні бали на напрями: «Зварювання» – 327,5; «Інженерна механіка» – 331; «Радіоелектронні апарати» – 332,5. Прохідні бали з усіх інших напрямів розмістились в межах від 340 до 368 включно.

Але не ці прохідні бали стали остаточними через 5 днів, тобто, 8 серпня, після підведення підсумків донесення в приймальну комісію університету абітурієнтами, рекомендованими до зарахування, оригіналів атестатів та сертифікатів.

Найвищий прохідний бал уже зарахованих 8 серпня до університету, як і на етапі рекомендації до зарахування, виявився на напрямі «Менеджмент організацій» – 368,5. Як бачите, цей прохідний бал «схуд» на 18 балів. Це означає, що частина рекомен-

Почесне право нести смолоскип і запалити символічну Чашу знань доручено кращому магістру Петру Поліщуку та першокурсникам Віталію Дзюбенку і Катерині Драган

дованих за цим напрямом у нас до зарахування вирішила навчатись не в нашому університеті, а в якомусь іншому.

Другим у підсумковій таблиці, на 20 балів нижчим, виявився прохідний бал на напрямі «Управління інформаційною безпекою» – 348,5; третім – на напрямі «Будівництво» – 345,5; четвертим – на напрямі «Комп'ютерна інженерія» – 345; п'ятим – на напрямі «Менеджмент організацій будівництва» – 343,5. І далі по спадній. Найменший остаточний прохідний бал виявився на двох напрямках – «Мікро- та наноелектроніка» і «Зварювання» – 313 балів. Не набагато більший він виявився на напрямі «Інженерна механіка» – 315,5 та на «Телекомунікаціях» – 314, «Радіоелектронних апаратах» – 316 і «Електронних пристроях та системах» – 319.

Як бачите, в переліку напрямів з найнижчими прохідними балами виявились обидва напрямі підготовки, які здійснюються кафедрою електроніки. Це було і торік, і позаторік. Сподіваюсь, що новий завідувач кафедри електроніки, професор Йосип Білинський зможе підняти престиж цих напрямів підготовки до того рівня, який вони по праву займали ще кілька років тому.

Тішить те, що окрім 675 студентів на місця державного замовлення ми набрали на перший курс також 414 студентів на умовах надання платних послуг населенню, тобто, за контрактом – а це 61,3 % від обсягу держзамовлення.

Найбільше контрактників ми маємо на 1-му курсі на «Менеджменті організацій» – 89 осіб, на напрямі «Будівництво» – 58, на напрямі «Електротехніка та електротехнології» – 39, на напрямі «Автомобільний транспорт» – 31 та напрямі «Комп'ютерна інженерія» – 26. Найменше – на напрямі «Радіоелектронні апарати» – 2 і на напрямках «Метрологія та інформаційно-вимірювальні технології» і «Зварювання» – по 3. Ми не маємо напрямів підготовки, на яких не була б зарахована якась кількість контрактників – це свідчить про достатньо високий імідж нашого університету в очах абітурієнтів за усіма напрямками підготовки.

Що стосується прийому на перший курс за заочною формою навчання, то ми і план державного замовлення виконали, тобто, зарахували на місця держзамовлення 62 особи, і за контрактом прийняли на навчання ще 97 осіб.

– Що ще у вступній кампанії варт того, аби розповісти про нього окремо?

– По-перше, це те, що при формуванні правил прийому приймальною комісією нашого університету було прийняте дуже гарне рішення стосовно того, щоб враховувати в сумарному балі більшу із двох сертифікатних оцінок з математики або фізики. Оцінка з фізики виявилась більшою, а тому врахованою у 474 абітурієнтів із числа тих, хто подав заяви про вступ до нашого університету на денну форму навчання, і це склало 18,86 % від їх загальної кількості, та у 77 абітурієнтів із числа тих, хто подав заяви на заочну форму навчання, а це склало 33,33 % від їх загальної кількості.

По-друге, це те, що у мене закрився сумнів стосовно чесності отримання сертифікатних оцінок під час тестування абсолютно усіма, хто проходив незалежне оцінювання якості знань в УЦОЯО та його філіях і місцевих пунктах. Цей сумнів закріпився після того, як до нас подала документи на предмет вступу до університету випускниця однієї із шкіл міста Черкаси, в атестаті якої стояли оцінки «одиниця» за 12-бальною шкалою з алгебри, «одиниця» – з геометрії та оцінка «три» за цією ж шкалою з фізики, що теж є оцінкою незадовільною, і в той же час ця абітурієнтка пред'явила нам сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання, в якому математика була оцінена в 148 балів, а фізика у 158 балів за 200-бальною шкалою, в якій нижній рівень задовільної оцінки становить 124. Відомо, що в школах інколи йдуть на завищення оцінки випускникам, але практично невідомі факти заниження оцінок. Більше того, який би не був злий вчитель на якогось учня чи ученицю, він може собі дозволити знизити йому чи їй підсумкову оцінку на один — максимум два бали, тобто, поставити 10 замість 12, або 8 замість 10, або 6 замість 8, чи 4 замість 6. Але коли вчитель ставить «одиницю», то це означає, що у даного учня чи учениці абсолютно нульові знання з його предмету. І я ніколи не повірю, що цей учень чи учениця з нульовими знаннями, зцементованими 11 роками навчання у школі, за два тижні роботи з репетитором може підняти на висоту знань, суттєво вищу за нижній рівень задовільної оцінки, як це заявляє керівник УЦОЯО Ігор Лікарчук за дорученням міністра у відповідь на мій лист до міністра з цього приводу. Тут, на мій погляд, одне з двох – або під час тестування над такою ученицею хтось стояв і диктував їй які відповіді давати, або хтось із комісії з перевірки тестових письмових робіт в УЦОЯО чи його філії поміняв штрих-код незадовільної роботи зі штрих-кодом задовільної – про таку можливість отримання гарних оцінок в центрах тестування повідомив відповідальний секретар приймальної комісії НаУКМА Андрій Мелешевич журналістам «Київських відомостей», які опублікували це інтерв'ю на першій сторінці у №145 за 13 серпня своєї газети.

По-третє, це те, що зарахувавши абітурієнтів на

перший курс, ми не знаємо, чи мають вони знання з математики і фізики, достатні для навчання в університеті, чи ні, і вони самі не знають цього, адже раніше, коли в університеті складались екзаменаційні білети, то в них вводився базовий рівень за середню школу, орієнтований на специфіку університетських дисциплін, і той, хто склав вступні іспити, міг бути впевненим, що у нього є запас шкільних знань, достатній для засвоєння університетських дисциплін, а сьогодні ми такої впевненості не маємо, бо отримали від центрів тестування, образно висловлюючись, «кота в мішку». Особливо з огляду на те, що нам довелося зарахувати у число студентів, врахувавши високий рівень балів у сертифікатах зовнішнього незалежного оцінювання, 54 абітурієнти, в шкільних атестатах яких виставлена оцінка, не вища 4 балів за 12-бальною шкалою, хоча б з однієї із базових для нашого університету шкільних дисциплін – алгебри, геометрії чи фізики, і навіть 7 таких абітурієнтів, в яких з цих дисциплін в атестаті виставлена незадовільна оцінка на рівні 1, 2 або 3 бали. До речі, ще 66 абітурієнтів з оцінками, не вищими 4 балів за 12-бальною шкалою в атестаті з алгебри, геометрії і фізики, і навіть 13 таких абітурієнтів, в яких з цих дисциплін в атестаті виставлена незадовільна оцінка 1, 2 або 3, не стали нашими студентами лише тому, що не донесли оригіналів атестатів і сертифікатів. Але це одночасно уже є свідченням того, що вони стали студентами якогось іншого вищого навчального закладу, якому віддали перевагу.

По-четверте, це те, що нинішні правила прийому розвантажили наш університет від пільгових категорій вступників, оскільки більшість із них подались до столичних університетів на престижні напрями підготовки, тож нам довелося рекомендувати до зарахування лише 64 особи цієї категорії вступників при плані держзамовлення – 675, а після донесення оригіналів атестатів і сертифікатів їх виявилось в наших списках зарахованих на місця державного замовлення лише 45, причому навіть на «Менеджмент організацій» ми зарахували лише 10 осіб цієї категорії, що дозволило дві третини місць державного замовлення цього напрямку, тобто, 20 віддати на загальний конкурс.

По-п'яте, це те, що частина абітурієнтів з високими сертифікатними балами, які відкривали їм дорогу навіть у столичні університети, вирішила навчатись у нашому університеті саме тому, що окрім вподобаної ними спеціальності у нас є ще й можливість на уроках фізкультури безкоштовно кататись на ковзанах в нашому льодовому палаці «Айс Авеню».

І останнє, дуже добре відпрацювали під час вступної кампанії і відповідальний секретар нашої приймальної комісії Георгій Горячев, і його заступники – Олексій Козачко, Сергій Сухоруков та Наталія Ляховченко, які усе робили вчасно, суворо дотримувались правил прийому, були доброзичливими у спілкуванні з абітурієнтами та їх батьками і створили та впровадили у життя комп'ютерну програму, яка на виконання вказівки міністерства автоматично кожен вечір звіряла дані сертифікатів, наданих абітурієнта-

Першокурсникам від п'ятикурсниці Інституту МЕЕЕК Юлії Ковальчук і ансамблю народного танцю «Світанок» – «Моя Україна»

ми, з даними сертифікатів, винесеними УЦОЯО на свій сайт, що дозволило не витратити час та нерви на те, щоб пробитись на той сайт у потоці з бажаючими з інших ВНЗ.

– Будь-ласка, про особливості зарахування цього року на спеціальну підготовку і магістерську після чотирирічного бакалаврату.

– Дехто із директорів інститутів, які є головами відбіркових комісій, абсолютно прямолінійно зрозуміли поняття конкурсного зарахування, тож, відбіркові комісії деяких наших інститутів рекомендували до зарахування на 5-й рік навчання на місця держзамовлення тих випускників бакалаврату, які закінчили навчання у бакалавраті на умовах надання платних послуг, але з середнім балом диплома бакалавра, вищим ніж у тих випускників бакалаврату, які навчались у бакалавраті на місцях держзамовлення. Довірившись відбірковим комісіям, приймальна комісія університету затвердила їхні рішення. Після цього до мене прийшли на прийом кілька батьків тих, хто бакалаврат закінчив за державним замовленням з середнім балом, вищим 4-х, а на спеціалітет рекомендований за контрактом, з обуренням – як же так, дітям, які за конкурсом вступили чотири роки тому на перший курс на місця держзамовлення, університет повної вищої освіти не дав, оскільки з дипломом бакалавра ніхто ніде на роботу не бере, а тепер пропонується завершити отримання повної вищої освіти за контрактом? І в той же час ті діти, які чотири роки тому не змогли на місця держзамовлення поступити, оскільки мали низькі конкурсні бали, і яким університет надав можливість вчитися на умовах надання платних послуг населенню, закінчувати університет будуть на місцях держзамовлення, витіснивши їх законних володарів, у батьків багато кого з яких немає грошей для оплати контракту навіть за рік навчання в спеціалітеті чи магістратурі. На думку цих батьків, будь-якого Болонського процесу і вказівки міністерства не повинні затьмарювати норму Конституції України і закону про вищу освіту.

Я погодився з цими батьками, тим паче, що і в

Президент студентського самоврядування ВНТУ Ігор Колос вітає першокурсників і одразу запрошує їх на Quest «Пізнай ВНТУ»

рішенні Вченої ради нашого університету є норма, згідно з якою контрактники можуть претендувати на переведення лише на вакантні місця держзамовлення і то за умови, що середній бал навчання у них є вищим 4-х балів. А це є ще одним доказом того, що ті, хто закінчив бакалаврат на місцях держзамовлення з середнім балом, не нижчим 4-х, мають першочергове право на зарахування на програми спеціалітету і магістратури на місця держзамовлення.

Ці роз'яснення я дав членам приймальної комісії і ректорату, які на своєму спільному засіданні прийняли рішення переглянути рекомендації відбіркових комісій і повернути усіх випускників бакалаврату, що вчилися за держзамовленням і закінчили бакалаврат з середнім балом, не нижчим 4-х, на місця держзамовлення в спеціалітеті та магістратурі, запропонувавши контрактникам бакалаврату з високим середнім балом лише ті місця держзамовлення, які займались випускниками з середнім балом, нижчим 4-х, або були вакантними. Звичайно, це викликало невдоволення батьків колишніх контрактників, але це якраз той випадок, коли усім догодити немає змоги.

– Борисе Івановичу, стосовно аналізу справ з організації навчального процесу.

– У звітному році зусиллями кафедри ЕМСАПТ і її завідувача, професора Володимира Грабка акредитована на рівні підготовки спеціаліста і затверджена ДАК спеціальність «Електричні системи і комплекси транспортних засобів», а по спеціальності «Адміністративний менеджмент у сфері захисту інформації з обмеженим доступом» зусиллями кафедри ОТ і її завідувача, професора Олексія Азарова та кафедрального куратора, доцента Юрія Яремчука комісією нашого міністерства проведена акредитаційна експертиза за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» і «магістр» з позитивною оцінкою. Затвердження результатів експертизи ДАК планує здійснити не пізніше, ніж до кінця жовтня 2009 року. Тож, станом на кінець 2009 року у нас уже не залишиться неакредитованих на вищому рівні спеціальностей, а тому можна планувати відкриття у

наступному навчальному році нових. І в першу чергу про це треба подумати керівникам ІнаЕКСУ, де у зв'язку з незначним конкурсом і великим обсягом державного замовлення міністерство у наступному році може вдвоє зменшити план прийому на спеціальність «Системна інженерія». Тож, на мою думку, варто було б подумати про відкриття у цьому інституті спеціальності «Економічна кібернетика». Усі підстави для цього є – у професора Володимира Дубового є монографія економіко-кібернетичного спрямування, а наукові праці доцента Таїси Боровської і професора Сергія Штовби підпадають під цю спеціальність повністю. До речі, оскільки професор Сергій Штовба на початку осені захищає докторську дисертацію, то його можна було б визначити на кафедрі КСУ в якості куратора нової спеціальності з прицілом у майбутньому на створення нової кафедри. На мою думку, полегшити процес відкриття цієї спеціальності може і те, що дехто із учнів та друзів Івана Васильовича Кузьміна, який теж є професором кафедри КСУ та радником директора інституту, керують саме кафедрами економічної кібернетики в ряді інших університетів і, думаю, не відмовлять у проханні Івана Васильовича надати нам необхідну навчальну документацію та підтримати нас на засіданні ДАК. Що ж стосується написання навчальних посібників з дисциплін спеціальності «Економічна кібернетика», то до цього процесу можуть підключитися крім уже перерахованих вище також професор Роман Кветний і доценти Анатолій Шиян, Анжела Азарова та Юлія Мокіна. А те, що у нашому колективі швидко і якісно уміють писати навчальні посібники, підтверджується написанням і виданням у звітному році 15 навчальних посібників з грифом міністерства і 81 навчального посібника з грифом університету. Причому авторськими колективами кафедри КСУ, до складу яких входила доцент Боровська, видано у звітному році 5 навчальних посібників з грифом міністерства, кожен із яких може уже зараз використовуватись для підготовки і за спеціальністю «Економічна кібернетика». А найбільше навчальних посібників з грифом університету – 8 – видала у звітному році кафедра ММСС – усі вони призначені для підготовки екологів, і авторські колективи усіх очолював завідувач кафедри, професор Віталій Мокін. Заслужують бути згаданими і завідувач кафедри ТЕЕВ, професор Кухарчук та професор цієї ж кафедри Карпов, які за участю асистента Ведміцького підготували, пробили через комісію та міністра і видали підручник з теоретичних основ електротехніки, рекомендований міністерством для використання усіма електротехнічними спеціальностями. Варто відзначити і те, як працювали у звітному році над випуском підручників і навчальних посібників кожний із навчальних інститутів – подаю в порядку убування:

Ін МЕЕЕК – 20, ІнаЕКСУ – 15, ІніТКІ – 15, ІнБТЕГП – 12, ІнМТ – 12, ІнЕЕЕМ – 11, Ін РТЗП – 7. Варто відзначити і колектив університетського комп'ютерного видавничого центру (керівник Анатолій

Власюк), який забезпечив своєчасне видання усіх цих навчальних посібників.

Є певні зрушення у нас і в справі підготовки дистанційних курсів навчання. Протягом звітного року їх було підготовлено 38, причому 22 із них розроблені в якості випускних робіт слухачами семінару з підвищення педагогічної майстерності. Але, на жаль, поки що виставлені вони, в основному, лише на персональних комп'ютерах авторів, а потрібно, щоб вони стали елементами повсякденного навчального процесу.

– Досить кардинальні зміни внесено у звітному році в систему оцінювання знань студентів під час екзаменаційних сесій.

– На старті незалежності нашої держави ми перейшли до складання усіх заліків, як і іспитів, з виставленням оцінок. У ті роки це було прогресивним кроком, оскільки дозволило нівелювати екзаменаційні оцінки з пострадянських суспільно-політичних дисциплін, які виставлялись пострадянськими екзаменаторами. Але нині, коли в колективі університету уже немає викладачів, які не сприймають українську незалежність і ностальгують за радянськими часами, практика оцінювання балами абсолютно усіх заліків почала відігравати негативну роль, оскільки є немало студентів, які витягують за рахунок суспільно-політичних дисциплін середній бал сесії на рівень «добре» для отримання стипендії, навіть маючи посередні оцінки на рівні «задовільно» з основних дисциплін спеціальності. Це знижує рівень якості освоєння спеціальних дисциплін і не сприяє підготовці високоякісних спеціалістів в галузях інженерії. Тож, ми повернулися до оцінювання оцінкою «зараховано» або «не зараховано» усіх тих дисциплін, для яких це можна зробити, не порушуючи нормативні документи міністерства. Тепер, якщо студент хоче отримувати стипендію, він повинен у першу чергу отримувати високі оцінки з дисциплін, які визначають спеціальність.

Успішно попрацювали у звітному році на стезі підвищення кваліфікації наш Інститут прогресивних інформаційних технологій, котрий очолює доцент Юрій Яремчук, де спеціалісти, що уже мають одну вищу освіту, мали можливість отримати другу, споріднену вищу освіту, та центри підвищення кваліфікації, очолювані професорами Василем Кутиним і Василем Сердюком та доцентами Олександром Гороховським і Оленою Шиліною, в яких виробничники мали змогу осучаснити свої знання з електроенергетики, безпеки життєдіяльності, програмування та машинобудування.

А кращими лекторами у звітному році відповідна конкурсна комісія визнала: в ІнМЄЕЕК – ст. викладача кафедри ЕПОВ В'ячеслава Кавецького, в ІнАЕКСУ – доцента кафедри АІВТ Володимира Папінова, в ІнІТКІ – доцента кафедри ОТ Сергія Захарченка, в ІнБТЕГП – доцента кафедри ТЕ Дмитра Степанова, в ІнМТ – доцента кафедри МРВОАВ Леоніда Поліщука, в ІнЕЕЕМ – доцента кафедри ЕМСАПТ Олександра Мокіна, в ІнРТЗП – доцента кафедри ПКТА Св'ятослава Барася.

Добре попрацював у звітному році щодо забезпе-

чення студентів навчальною літературою, а науковців – науковою періодикою та подальшому переведенню в електронний формат паперових носіїв навчальної та наукової інформації колектив бібліотеки на чолі з директором Тетяною Савчук, за що їм усім окрема подяка.

– В цілому навчальний процес в університеті проводився згідно з графіком, план випуску спеціалістів і магістрів ми виконали.

– Але, на жаль, у звітному році була великою, як ніколи, кількість незадовільних оцінок, отриманих студентами під час екзаменаційних сесій, особливо на першому курсі. І, якщо збільшення незадовільних оцінок на першому курсі можна пояснити тим, що, набравши студентів на перший курс за сертифікатами зовнішнього незалежного оцінювання якості знань, ми отримали першокурсників, у яких шкільних знань виявилось замало для успішного навчання в університеті, то збільшення незадовільних оцінок на старших курсах можна пояснити лише ліберальним ставленням викладачів до поточної успішності і пропусків занять студентами в процесі міжсесійного навчання.

Торік ми створили в структурі Інституту організаційного і методичного забезпечення навчання Інформаційно-аналітичний центр автоматизованого керування навчальним процесом, але, на жаль, нині цей центр ще не приступив до виконання своїх функцій у помітному обсязі. Тож, активізація роботи цього центру буде одним із першочергових завдань для керівництва ІнОМЗН.

– Окрім функції навчання кожен університет зобов'язаний виконувати ще й функції наукового центру. Як функції наукового центру у звітному році, який починається з 1-го вересня 2008 року і закінчується 31 серпня 2009 року, виконувались у нашому університеті?

– Почну з обсягів наукової тематики. За цим параметром наукової роботи доведеться називати його значення на кінець 2008 року та на кінець серпня 2009 року, розбиваючи кожне із цих значень у свою чергу теж на два – одним із яких характеризуватимемо обсяг наукових робіт, що виконуються за державним замовленням, а другим – обсяг інноваційних наукових робіт, що виконуються за замовленнями підприємств і організацій за їхні кошти.

На кінець 2008 року ми виконали за держзамовленням наукових робіт на 1756,7 тисяч гривень, а госпдоговірних інноваційних робіт – на 1833, 2 тисячі гривень. Таке співвідношення в міністерстві оцінюється позитивно, оскільки це означає, що на кожну витрачену державою із бюджету гривню на науку в нашому університеті ми забезпечили інновації на величину, більшу однієї гривні.

Найкращі показники університету по госпдоговірній інноваційній тематиці у 2008 році забезпечили наукові керівники – д. т. н., проф. Віталій Мокін – 297,4 тисячі гривень; к. т. н., доц. Олександр Войцехівський – 251,9 тисяч гривень та к. т. н. Віктор Стейскал – 193,4 тисячі гривень. Як бачите, ці наукові керівники втричі виконали майже половину усього університетського річного інноваційного обсягу госпдоговірних робіт.

На 2009 рік ми маємо плановий показник фінансування наукових робіт за державним замовленням такий, який дозволить нам на кінець 2009 року вийти на 1776,7 тисяч гривень, тобто, ми зберегли минулорічне значення цього показника.

Що ж до обсягу інноваційної госпдоговірної тематики, то станом на сьогодні ми маємо договорів з підприємствами і організаціями поки-що лише на суму 995,7 тисяч гривень – це лише трохи більше половини від минулорічного обсягу.

Найкращі показники університету по госпдоговірній інноваційній тематичі у 2009 році станом на сьогодні мають наукові керівники – д. т. н., проф. Віталій Мокін – 299,5 тисяч гривень, д. т. н., проф. Василь Кухарчук – 208,3 тисяч гривень і к. т. н., доц. Олександр Войцехівський – 135,2 тисяч гривень. Як бачите, нині ці наукові керівники втрюх виконали дві третини всього університетського обсягу інновацій за договорами з підприємствами і організаціями. Слід відзначити, що професор Віталій Мокін протягом липня і першої половини серпня провів плідні переговори про розширення обсягів інноваційної тематики у кількох міністерствах і відомствах, і можна очікувати, що він до кінця року принесе до університету додаткові обсяги наукової тематики. Тож, можна сподіватись, що на кінець 2009 року ми вийдемо на обсяги інноваційної тематики, не менші ніж в році минулому.

– У минулому навчальному році за результатами досліджень науковцями університету видано 25 наукових монографій і захищено три докторські та 30 кандидатських дисертацій.

– Успішно відпрацювали усі наші 5 спеціалізованих вчених рад по захисту дисертацій. Найбільшої ефективності досягла докторська спецрада з кібернетичних спеціальностей, голова – проф. Борис Мокін. На засіданнях цієї спецради протягом року захищено 3 докторські (доцентами Йосипом Білінським, Олександром Романюком і Анатолієм Куликом) і 8 кандидатських дисертацій, а також прийнята до захисту докторська дисертація Сергія Штовби. Другою за ефективністю була докторська спецрада зі спеціальностей приладобудування та вимірювань, голова – проф. Олексій Азаров. На засіданнях цієї спецради протягом року захищено 8 кандидатських дисертацій. Дещо нижчою була ефективність трюх наших кандидатських спецрад. Так на засіданнях кандидатської спецради з електротехнічних спеціальностей (голова – проф. Петро Лежнюк) захищено лише 6 кандидатських дисертацій, на засіданнях кандидатської спецради зі спеціальностей машинобудування (голова – проф. Ростислав Іскович-Лотоцький) захищено 4 кандидатські дисертації, а на засіданнях кандидатської спецради зі спеціальностей будівництва (голова – проф. Василь Сердюк) захищено 2 кандидатські дисертації. Особливо слід відзначити спецраду з будівництва, яка виходом із неї друзів проф. Михайла Друкованого після того, як він пішов з нашого університету до аграрного, була більше року паралізованою. Але нам вдалося її відродити, і вона знову запрацювала. Була у звітному році у нас спроба відкрити ще й 6-ту спецраду – з економічних наук, але ця перша спроба вийшла невда-

лою, тому що своїх докторів економічних наук у нас поки-що не вистачає, а пропозицію кооперуватись з аграрним університетом ні наше міністерство, ні ВАК України не підтримали, оскільки відповідний проект закону, яким допускалась така можливість, поданий ще рік тому Вищою атестаційною комісією України до українського парламенту, так до цього часу і не розглянуто.

Заслужують на відзнаку двоє наших докторантів – Йосип Білінський та Олександр Романюк, які представили свої докторські дисертації до захисту до завершення трирічного терміну навчання в докторантурі, забезпечивши таким чином на рівні 100 % ефективність докторантури в нашому університеті, та 5 наших аспірантів, які захистили кандидатські дисертації до закінчення трирічного терміну навчання в аспірантурі – це Анна Писклярова, Сергій Гончар, Сергій Дементьєв, Оксана Адлер та Юрій Ющенко – їх науковими керівниками були: проф. Петро Лежнюк, проф. Василь Кичак, проф. Роман Кветний, доц. Леонід Поліщук та проф. Володимир Осадчук.

Ефективність аспірантури міністерство визначає за процентним відношенням кількості аспірантів, які подали до захисту свої дисертації, ще навчаючись в аспірантурі, до кількості аспірантів, які у звітному році аспірантуру закінчили. За цим показником, який в цілому по міністерству жодного року ще не переступав за відмітку 20 %, ми стабільно утримуємо перше місце, оскільки навіть у не дуже вдалі роки він у нас не був нижчим 33 %. У звітному році ми його маємо на рівні 47 %.

А зарахували ми згідно з затвердженим міністерством планом прийому у жовтні 2008 року до докторантури трюх осіб (доценти Мирослав Боцула, Олександр Мокін та Олександр Рубаненко) за трьома спеціальностями та до аспірантури за 22 спеціальностями 53 особи в основному із числа випускників наукової магістратури ІнМАД, із яких 33 навчаються в аспірантурі з відривом від виробництва та 20 – без відриву від виробництва.

– Важливим показником якості науково-дослідної роботи є кількість патентів на винаходи, отриманих науковцями університету. За цим показником у перерахунку на 100 науково-педагогічних працівників наш університет посідає перше місце в системі нашого міністерства уже багато років – саме тому наш університетом залишається і нині єдиним представником України у Всесвітній асоціації винахідницьких організацій IFIA з центром у Женеві.

– Не став винятком і звітний рік, в якому ми отримали уже 106 патентів, у тому числі 57, серед авторів яких є студенти, та направили до Державного департаменту інтелектуальної власності 125 заявок на видачу патентів України на нові винаходи, серед авторів яких є 52 студенти. Навіть за абсолютним значенням цього показника з нами можуть позмагатися лише науковці НТУУ «КПІ», яких у 6 разів більше, тож, відносно значення цього показника у них є у 6 разів нижчим.

У звітному році наші науковці мали можливість публікувати свої наукові результати у першу чергу в

5 університетських наукових журналах, кожний із яких має ВАКівський статус. А таких наукових журналів з ВАКівським статусом, як наш електронний журнал «Наукові праці ВНТУ», зареєстровано лише 12 в Україні, і лише наш видається одночасно трьома мовами – українською, російською і англійською. Грамотність останньою забезпечують такі професіонали англійської мови як к. п. н., доц. Микола Прадівляний та ст. викладач Сергій Веремієнко.

Однією із задач, які потрібно буде розв'язати до кінця 2009 року головним редакторам усіх наших наукових журналів та першому проректору з наукової роботи університету проф. Володимиру Грабку, є перереєстрація у ВАК України усіх наших журналів згідно з новими вимогами. Ця робота розпочата і сподіваюсь, що усіма буде вчасно завершена, оскільки усі вимоги ВАКУ ми уже виконали.

Крім наукових журналів результати досліджень наші науковці мали можливість донести до інших науковців та виробничників, виступаючи з доповідями на наукових та науково-практичних конференціях і семінарах. Таких конференцій у звітному році лише у нашому університеті було проведено 8, із яких 4 мали міжнародний статус, 3 – всеукраїнський та 1 – загальноуніверситетський. Було проведено також один науковий та один науково-практичний семінари за участю як університетських, так і позауніверситетських учасників. Із навчально-наукових ліше Інститут електроенергетики та електромеханіки не здійснив у звітному році такого заходу.

– Слід відзначити, що велика кількість наших студентів взяли участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, із яких 29 стали призерами, посівши одне із перших трьох місць.

– Переважну більшість із них на момент участі в конкурсі складали студенти ІнМАД, але їх науковими керівниками були професори і доценти кафедр, які представляють усі навчально-наукові інститути.

За досягнення в науковій роботі велика кількість наших науковців у звітному році отримали різного рівня нагороди. Так Миколі Філінюку Указом Президента України було присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України», а наказом міністра освіти і науки України Олега Морозу – почесне звання «Відмінник освіти України». Почесними грамотами міністра освіти і науки України нагороджені Майя Пашенко, Мирослав Боцула та Олександр Романюк. Почесними грамотами Вінницької обласної державної адміністрації та обласної ради нагороджені Лариса Азарова, Олександр Дерібо, Василь Кухарчук, Олександр Осадчук, Олег Хома, та Юрій Яремчук. Почесними грамотами обласного управління освіти і науки нагороджені Йосип Білинський, Ірина Головашенко, Сергій Захарченко, Таїса Боровська та Олександр Шеремета. А Віталія Мокіна призначено радником на громадських засадах міністра охорони навколишнього природного середо-

Ректор університету вручає першокурсникам символи належності до студентської спільноти

вища України.

– На 5-й виставці-презентації «Освіта України. Інноваційні технології навчання», яка відбулася у жовтні 2008 року у Києві, наш університет відзначено найвищою нагородою – почесним званням «Лауреата конкурсу» у номінації «Інтеграція освіти України у європейське співтовариство».

– А на 12-й міжнародній виставці навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні-2009», яка відбулася в лютому 2009 року у Києві, наш університет відзначений одразу трьома нагородами: золотою медаллю у номінації «Інтеграція науки і освіти – необхідна умова підвищення якості підготовки фахівців у вищих навчальних закладах», почесним званням «Лідер у створенні сучасних засобів навчання» та дипломом виставки «За високі творчі досягнення в інноваційному оновленні сучасної системи освіти».

У рейтинговій таблиці за методикою ЮНЕСКО «Топ-200 Україна», в яку внесені 200 кращих українських університетів і яка опублікована у №19 за 30.05.2009 року щотижневика «Дзеркала тижня», за результатами 2008 року наш університет посів високе 19 місце, маючи 7-й результат за оцінкою якості науково-педагогічного потенціалу та випередивши усі інші вінницькі університети, оскільки медичний посів 22 місце, аграрний – 141, фінансово-економічний – 146, а педагогічний – 161.

– Тож, за рівнем наукових результатів наш університет має більше прав на присвоєння статусу «дослідницького», а ніж 5 із 6 тих, хто цей статус отримав місяць тому.

– Кому цікаво ознайомитись з моїм аналізом критеріїв присвоєння університетам статусу «дослідницький», відсилаю до мого сайту www.mokin.com.ua, де ще в середині серпня я розмістив матеріал під заголовком «За якими критеріями висока честь і блага?». Але, боюсь, що поки-що нашому університету очікувати на присвоєння статусу «дослідницький» не варто. Свідченням цьому є і відмова під надуманим приводом недостатньої кількості опублікованих наукових робіт у присвоєнні

вченого звання професора завідувачу кафедри фінансів і кредиту, доктору економічних наук Віталію Зяньку, і відмова у відкритті в нашому університеті аспірантури по спеціальності «Економіка галузі» під приводом, що аспірантів з цієї спеціальності достатньо готується в інших університетах, і відмова у відкритті в нашому університеті аспірантури зі спеціальності «Екологічна безпека» під абсолютно безпідставним приводом відсутності наукових керівників. І усе це робиться, на мій погляд, лише тому, що я не в захваті від прийому до вищих навчальних закладів виключно лише за оцінками сертифікатів зовнішнього оцінювання знань майбутніх абітурієнтів і усі свої сумніви оприлюднив у щотижневому «Дзеркало тижня», у двох своїх останніх історико-публіцистичних книжках та на парламентських слуханнях з цього приводу у Верховній Раді України.

Але я не втрачаю надії повернути недодане міністерством нашому університету уже в нинішньому році, за що ми і будемо боротись.

– Наш університет є стабільним центром підготовки фахівців з вищою освітою для інших держав. Нинішній рік є уже 30-м з моменту прийому до нашого університету перших студентів з числа іноземних громадян. За ці три десятиліття ми підготували уже понад 2000 фахівців для більше, ніж 90 країн світу.

– А у звітному році в стінах нашого університету навчалися 268 студентів та аспірантів з 25 країн. Найбільше їх було із Китаю – 91, Еквадору – 41 та Росії – 34. Укладено угоду також з організацією, яка пообіцяла нам, починаючи з нового навчального року, забезпечувати приїзд до нашого університету на навчання щорічно по 30 громадян Азербайджану – і перших 20 запрошень я уже підписав. На цьому напрямку роботи найбільше зусиль доклав директор ІнМЗ, проф. Сергій Юхимчук.

Другим важливим напрямком міжнародної співпраці нашого університету, який очолює особисто проректор з міжнародних зв'язків, проф. Віктор Мізерний, було виконання проектів за Європейською програмою ТЕМПУС.

У 2009 році нашим університетом у консорціумі з університетами із німецького Дрездена та італійського Салерно завершено виконання проекту за програмою ТЕМПУС-III зі створення та впровадження в навчальний процес спеціальних навчальних курсів з інформаційної безпеки та захисту даних для студентів економічної спрямованості. Серед активних виконавців цього міжнародного проекту слід відзначити завідувача кафедри ЗІ, проф. Володимира Лужецького, декана ФКСМ, доц. Андрія Дудатьєва, директора ІнМЄЕЕК, доц. Миколу Небаву та завідувача кафедри ТП, доц. Миколу Прадівляного.

Урочисту обіцянку першокурсників виголошує Наталія Денисюк

У нинішньому році оголошено про розгортання нової Європейської програми ТЕМПУС – IV. Команда Віктора Мізерного уже подала до розгляду у Брюссель в штаб-квартиру програми ТЕМПУС п'ять проектів нового формату в консорціумах з університетами Франції, Великобританії, Португалії, Іспанії, Литви, Німеччини, Чехії, Данії і Мальти.

У звітному році командою науковців нашого університету під керівництвом проф. Віталія Мокіна було завершено виконання двох міжнародних наукових проектів за іншою Європейською програмою – ТАСІС. Ці проекти були присвячені моніторингу екологічної ситуації басейнів приграничних з європейськими країнами річок за методиками,

розробленими у нашому університеті. А декан екологічного факультету проф. Василь Петрук успішно завершив виконання спільного україно-білоруського наукового проекту з розробки оптичних засобів для діагностики біотканин та гуморальних середовищ.

– Слід відзначити, що 4 науковці нашого університету у звітному році виконували функції експертів ООН та ЮНЕСКО.

– Це професори Віталій Мокін і Василь Петрук та доценти Мирослав Боцула і Денис Кательников.

Наш університет має угоди про співпрацю з 25 університетами інших країн, згідно з якими 37 студентів, аспірантів і викладачів нашого університету побували в закордонних відрядженнях у США, Румунії, Польщі, Німеччині, Китаї, Російській Федерації, Португалії, Чехії, Молдові, Данії та Ізраїлю.

У свою чергу наш університет відвідали 28 науковців з Німеччини, Італії, Польщі, Латвії, Нідерландів, Палестини та Російської Федерації.

Ми є колективним членом Міжнародної організації університетів, Міжнародної асоціації винахідницьких організацій, Міжнародної академії наук вищої школи, Всесвітньої асоціації енергоменеджерів, Всесвітнього оптичного товариства, Міжнародної організації комп'ютерної техніки. Нині завершуємо оформлення вступу до Європейської асоціації університетів, членство в якій при визначенні рейтингу університету за методикою ЮНЕСКО дає найбільше балів у порівнянні з членством в усіх інших міжнародних організаціях.

Тож, як бачите, наш університет є знаним у світі, і про це свідчить той факт, що наші дипломи визнаються навіть у тих країнах світу, з якими Україна ще не підписала Міждержавних угод про взаємне визнання документів про вищу освіту.

– Згідно з міжнародними вимогами університет зобов'язаний виконувати не лише функції навчального закладу та наукового центру, але і бути регіональним центром виховання. Які

маємо результати у цьому напрямку діяльності?

– Цей напрям має три піднапрямки – виховання активних членів громадянського суспільства, гуманітарно-естетичне виховання та фізичне виховання.

Професор Тамара Буяльська, яка багато років керувала цим видом діяльності нашого університету, працюючи на посаді проректора з виховної роботи, з 1 вересня 2008 року зосередила свою увагу лише на питаннях гуманітарно-естетичного виховання, залишившись на посаді директора Інституту гуманітарно-педагогічних проблем та завідувача кафедри культурології і проводячи цей вид виховної роботи на такому ж високому рівні, як і в попередні роки. А керувати організацією усіх інших проблем виховання стала наймолодший проректор з виховної роботи в системі нашого міністерства, кандидат наук Анна Писклярова, якій із списку 5 претендентів в кінці минулого навчального року Вчена рада університету віддала стільки голосів, скільки усім іншим 4-ом претендентам разом. Для того, щоб максимально використати досвід Тамари Болеславівни і водночас не залишити без важелів виконання інших виховних задач молодого проректора, ми здійснили реорганізацію ІнГППВ, виділивши з нього Інститут виховної роботи та підпорядкувавши його Анні Пискляровій. Її заступником у цьому інституті став доцент Володимир Богачук, колишній заступник декана з виховної роботи факультету електромеханіки, електроспоживання та енергетичного менеджменту.

Головний обсяг виховної роботи у звітному році виконувався під керівництвом Анни Писклярової згідно з Програмою реалізації виховної роботи та гуманітарної політики, розробленої ще Тамарою Буяльською і затвердженою Вченою радою університету. Як уже традиційно склалося в нашому університеті головним координатором цього виду діяльності стала університетська Рада з виховної роботи, основний кістяк якої складають заступники деканів з виховної роботи усіх факультетів та керівники органів студентського самоврядування. Ця Рада займалась комплексним і поточним плануванням виховної роботи в університеті, координувала роботу загальноуніверситетських і факультетських структур щодо проблем виховання, організувала дозвілля студентів в художніх та спортивних гуртках, а також в гуртожитках університету, проводила різноманітні культурно-просвітницькі та оздоровчі заходи, вирішувала питання поселення та виселення студентів з гуртожитків університету.

Особливо активно займались організацією виховних заходів заступники деканів Віктор Зелінський, Юрій Кравцов, Галина Лебедева, Марія Прокопова, Олександр Ігнатенко.

Ініціативно працювали зі студентами куратори академічних груп 1-го курсу, насамперед Наталія Рибко, Наталія Семічаснова, Надія Пішеніна, Наталія Рибачук, Олена Лялюк, які проводили моніторинг психологічного стану студентів, прискорювали їх адаптацію до університетських умов навчання та проживання в гуртожитках, здійснювали заходи націлені на об'єднання колективу.

Як і в попередні роки, протягом звітного року на високому рівні проводились усі культурно-просвітницькі та розважальні вечори в університетському клубі, який очолює дипломований професіонал Катерина Федоренко. Особливо полюбилися нашим студентам конкурси КВН, «Міс ВНТУ», «Містер Шарм», «Студентська осінь» та вечори, присвячені Міжнародному дню студентів та Дням інститутів. Слід відзначити, що у цьому році завдяки студентам-активістам із Анголи, Камеруну, Марокко, Єгипту, Тунісу і Гвінеї відродилось святкування Дня визволення Африки, яке з задоволенням сприйняли і українські студенти. А на вечір індійського танцю у виконанні високих майстрів цього жанру Сергія Журавльова та його доньки Ліді приїздили навіть представники індійського посольства, яким дуже сподобався рівень мистецьких заходів в нашому університеті. Високий рівень художніх колективів університету підтверджує і те, що наших творчо обдарованих студентів постійно запрошують взяти участь у різноманітних святах та театралізованих виставах міського, обласного та республіканського рівнів.

Як і в попередні роки активно працював Центр культурології і виховання студентів, науковим керівником якого є професор Тамара Буяльська. Тисячі студентів і викладачів нашого університету та школярів із шкіл міста та області відвідували протягом року як його постійні виставкові зали, так і ті обмежені за часом виставки, які влаштовували, демонструючи на наше запрошення свої нові полотна, провідні художники Вінниччини.

Почав набувати статус одного із центрів патріотичного виховання студентів музей університету, організаційну роботу зі створення якого розпочала ще Тамара Болеславівна і завершила до Дня університету у квітні нинішнього року Анна Валеріївна. У ньому уже є на що подивитись, і його насичення новими експонатами, що розкривають історію нашого університету, продовжується.

Суттєвий вклад у виховну роботу у звітному році вносив колектив редколегії університетського часопису «Імпульс», який на Всеукраїнському конкурсі «Вища школа-2008» було нагороджено золотою медаллю та Дипломом 1-го ступеня в номінації «Вузівська багатотиражка», і душею якого є редактор Ірина Зянько. Наш часопис, поступаючи безкоштовно щомісяця в усі провідні середні навчальні заклади Вінниччини, є дієвим інструментом профорієнтації, і багато школярів приймали рішення про навчання у нашому університеті саме завдяки знайомству з матеріалами, опублікованими в «Імпульсі».

Уже не перший рік в університеті активно працюють органи студентського самоврядування. Особливо бойову наступальну позицію студентське самоврядування зайняло у звітному році, коли його очолив студент 3-го курсу ІнБТЕГП Ігор Колос, який на обласному конкурсі «Молода людина року» переміг у номінації «Лідер студентського самоврядування». За ініціативи студентського самоврядування у звітному році проведена значна кількість благодійних та екологічних акцій та заходів з шанування визначних по-

статей нашої держави і круглих столів з питань здорового способу життя. Особливо суттєвий вклад студентське самоврядування внесло в справу боротьби з тютюнопалінням в приміщеннях та на території університету. Слід подякувати також за активну участь у справі боротьби з тютюнопалінням студентам, які є членами «Загону по підтриманню порядку в гуртожитках та на території університету». Вперше у Вінниці нашими студентами на площі біля головного навчального конкурсу був проведений конкурс «Карооке» під лозунгом «Кидай палити – давай співати!». Я був присутнім під час проведення цього веселого, життєстверджуючого конкурсу і отримав задоволення та додатковий заряд енергії.

– **Але чи не основною заслугою нового проєктора з виховної роботи Анни Писклярової та лідерів студентського самоврядування є те, що завдяки їхньому розслідуванню було покладено край практиці зловживань, які мали місце в студентському профкомі університету.**

– Його керівництво дозволяло собі і профспілкові внески зі студентських стипендій знімати у розмірі, вищому за статутний, і знімати плату за користування тренажерами, встановленими у залі в студентського гуртожитку №4, виділеному профкомом адміністрацією під безоплатне користування, і перераховувати на рахунок приватного підприємця профспілкові кошти, більші від закладених у договорі профкому з ним, начебто за підтримання дієздатності тих залізак, що були встановлені в тренажерному залі. Як приклад, більш складні тренажери, які встановлені на відкритому повітрі біля корпусу будівельного інституту за ініціативи колишнього завідувача кафедри фізвиховання Миколи Петренка ще три роки тому, справно функціонують і нині без будь-якого спеціального обслуговування.

Після доведення до відома обласного комітету освітянських профспілок про суттєві недоліки в роботі студентського профкому університету обласне профспілкове керівництво запропонувало Андрію Запорожану подати у відставку, що він і зробив, але залишив замість себе колишню свою «праву руку», яка так керує студентським профкомом, що той практично перестав функціонувати. Я поставив перед головою профкому працівників університету Василем Ковальчуком та головою обласної освітянської профспілки Сергієм Пугачовим питання про проведення профспілкової студентської конференції у вересні нинішнього року, щоб на ній обрати нове дієздатне керівництво університетським студентським профкомом. Я також запропонував зробити об'єднаний профком, в якому студентський профспілковий лідер буде заступником голови об'єднаного профкому – таке об'єднання профспілок студентів і працівників уже проведено в багатьох університетах України, у тому числі і в педагогічному університеті у Вінниці.

– **Правила внутрішнього розпорядку практично усіма працівниками і студентами університету у звітному році виконувались, хоча мали місце і деякі винятки.**

– Першим із цих винятків є те, що один із

Директор Інституту будівництва, теплоенергетики та газопостачання, професор, академік Академії будівництва України, відмінник освіти України Георгій Ратушняк бажає першокурсникам знайти в університеті своє щастя

аспірантів 2-го курсу вирішив без дозволу ректора, без узгодження з директором інституту магістратури, без оформлення відпустки виїхати посеред навчального року на два тижні на відпочинок до Єгипту, прихопивши з собою і свою дружину, яка лише за місяць до цього теж стала аспіранткою 1-го курсу. При цьому цей аспірант, який був одним із лідерів студентського самоврядування, поїхав до Єгипту, проігнорувавши попередження проєктора Писклярової, що не можна цього робити, не оформивши відпустки. Тож, за грубе порушення правил внутрішнього розпорядку та правил оформлення поїздок за кордон за межами відпустки, я відрахував з аспірантури і його, і його дружину. Але виявилось, що дехто в нашому колективі не вміє вчитись на чужих помилках.

Навесні цього року до мене звернувся з проханням виписати йому відрядження у Росію для участі в науковій конференції, яка в кінці червня проходить на березі озера Байкал, професор кафедри електроніки Анатолій Новиков. Довідавшись, що він не є автором наукової доповіді, включеної до програми конференції, а хоче поїхати, аби поспілкуватись з колегами, я відмовив професору Новикову у відрядженні. Але професор Новиков, проігнорувавши заборону ректора і розраховуючи на прикриття завідувачем кафедри професором Володимиром Осадчуком, у середині червня усе-таки поїхав на Байкал і без відрядження, і без оформлення відпустки. Він прибув туди 22 червня і наступного дня, вийшовши на прогулянку, пропав безвісти. І я довідався, що професор Новиков на Байкалі, і що він пропав, і що вся міліція та солдати МНС Байкальського регіону Росії його шукають, і те, що він потягом їхав через усю Росію до

Байкалу цілих 5 днів, лише після отримання листа від заступника голови оргкомітету цієї конференції, у якому той повідомив, що прийняв нашого професора і поселив у кемпінг, незважаючи на те, що той не був включений до програми і не отримував від оргкомітету запрошення на участь. І я не розумію, на що розраховував завідувач кафедри електроніки професор Володимир Осадчук, коли 25 червня подавав до бухгалтерії табель виходів на роботу викладачів кафедри, в якому в усі дні червня аж до 30 числа включно професору Новикову були проставлено відпрацювання щодня по 7,1 години. А бухгалтерія, звичайно ж, за усі ці дні, в які професор Новиков перебував дуже далеко від місця роботи, начислила йому заробітну плату. Тож, довелось мені, незважаючи на трагізм ситуації, оголошувати професора Новикова таким, що здійснив прогули і вираховувати з нього заробітну плату за невідпрацьовані дні. Якби цього не зробив я, то це зробили б ревізори КРУ, коли прийдуть до нас з плановою перевіркою. Професора Новикова оголошено таким, що пропав безвісти, і навряд чи він уже знайдеться, адже з дня його зникнення пройшло уже більше двох місяців, а від'їжджаючи на Байкал він навіть заявив про продовження з 1-го вересня роботи на посаді професора не подав. Але ж на кафедрі йому розподілено 700 годин навчального навантаження, яке треба виконувати. Тож довелось мені приймати ще одне непопулярне рішення – не чекаючи його появи, виводити посаду професора з штатного розпису кафедри електроніки, і вводити іншу, нижчого рівня. Це жорстоко, але законно і дасть можливість кафедрі прийняти нового працівника і забезпечити нормальний хід навчального процесу.

Але, на жаль, було у нас у звітному році і ще одне серйозне порушення правил внутрішнього розпорядку, яке перейшло з року попереднього. Як ви пам'ятаєте, більше року тому розпочалось слідство, а потім і суд над викладачем кафедри УПП Валентиною Довбиш, яку правоохоронними органами було обвинувачено у хабарництві під час прийому заліків та іспитів. Один наш студент за домовленістю з правоохоронцями дав Валентині Довбиш мічені купюри, що і було одразу запроTOCOLьовано у присутності понятих. А потім цілий ряд студентів дали свідчення, в яких підтвердили факт дачі хабарів Валентині Довбиш. Як ви пам'ятаєте, я одразу ж після цього звільнив Валентину Довбиш з роботи, причому дату звільнення доводилось протягом 4 місяців змінювати багато разів, оскільки кожен раз коли я підписував наказ про звільнення вона приносила бюлетень про хворобу у цей день. За цей час відбулося і багато судових засідань за позовом Валентини Довбиш, яким вона вимагала відновити її на роботі, як незаконно звільнену. Але і районний суд, і суд апеляційної інстанції визнав звільнення Валентини Довбиш законним і відмовив їй у поновленні на роботі в університеті. А паралельно з судами по відновленню на роботі відбувалися інші судові засідання за участю Валентини Довбиш, на яких розглядалась справа про

Нехай «заліківка» легко збирає автографи викладачів і лише відмінні й добрі оцінки!

отримання нею хабарів від студентів.

Нещодавно і цей суд завершився – Валентину Довбиш визнано винною у скоєні злочину і засуджено на 5 років ув'язнення. Ви її продовжуєте зустрічати на вулиці лише тому, що вона і її адвокат, доцент Валерій Довбиш подали апеляцію на рішення районного суду, тож, поки апеляція Довбиш не буде розглянута, вона залишатиметься на волі. Я у цьому судовому процесі займав жорстку позицію і не надав можливості Валерію Довбишу вплинути на тих студентів, які дали свідчення. А він розраховував, що я скасую ті оцінки, які поставила Довбиш, якщо вони не відмовляться від свідчень проти неї. Але я у тому потці, де читав лекції студентам магістерської програми, серед яких були і ті, що свідчили в суді, пояснив, що оцінки скасовуються лише у тих випадках, коли доведено, що знань у студента не було, а позитивну оцінку він отримав лише завдяки дачі хабара викладачеві. А у випадках, коли студент змушений був давати хабар для того, щоб його «не зрізали» на заліку чи іспиті, ректор має право результати іспиту не скасовувати. Саме тому, що і правознавство не є важким предметом, і студентів-відмінників не важко було підготуватись до складання заліку з нього, я і розцінив, що хабарі студенти давали задля того, щоб їм Довбиш не зіпсувала заліківку низькою оцінкою, яка унеможливила б їм надалі претендувати і на диплом бакалавра з відзнакою, і на місце серед магістрів наукового напрямку.

Тож, як бачите, у звітному році ми не лише очистили профком від корупції, але і викладацький колектив теж.

І прошу усіх пам'ятати про те, що я завжди буду на боці тих студентів, які дали хабарнику «мічені» правоохоронцями гроші, тож, краще не випробовувати долю і працювати чесно.

– Варт відзначити, що у нас були не лише неприємності на ниві правознавства, але і здобутки теж.

– Керівник юридичного відділу нашого університету Олена Андрощук за підтримки головного бухгалтера Ліани Нечепуренко, проректора Василя Ко-

Першокурсниці

вальчука та начальника планово-фінансового відділу Юлії Богачук виграла в суді і у Вінницької державної податкової інспекції, яка хотіла стягнути з нас штраф у сумі понад 13 мільйонів гривень за відсутність касових апаратів в їдальні та буфетах, що є обов'язковим лише для підприємств ресторанних комплексів, і у Державної інспекції з контролю за цінами у Вінницькій області, яка намагалась на підставі документів, що розповсюджуються лише на приватні підприємства, на наш університет, який є державною установою, накласти штраф у сумі майже мільйон гривень. А за підтримки начальника відділу кадрів Наталії Ляховченко Олена Андрощук виграла суд у Валентини Довбиш, яка намагалась через суд поновитись на роботі, з якої була звільнена за грубе порушення правил внутрішнього розпорядку, про що уже йшла мова вище, а за підтримки проректора Василя Ковальчука та начальника планово-фінансового відділу Юлії Богачук вона виграла суд і у першій інстанції, і в апеляційній за нашим позовом до кафе «ОРАС», якому ми запропонували звільнити приміщення у 3-му гуртожитку, оскільки цього від нас вимагало міністерство, а «ОРАС» звільняти приміщення не бажав.

– Тепер про фізичне виховання.

– Кафедра фізичного виховання працювала злагоджено, безконфліктно, в чому заслуга насамперед її завідувача Анатолія Голубовича. Протягом цього року я мав змогу переконатись у тому, що після того, як від нас пішов Микола Петренко, вибір завідувача було здійснено правильно. Систематично працювали усі спортивні секції, не було проблем і на заняттях з фізкультури. Повністю освоєно навчальний процес на уроках фізкультури в льодовому палаці «Айс Авеню» усіма групами від 1-го до 4-го курсів. У цьому я міг неоднораз пересвідчитись і сам, оскільки кілька разів на тиждень теж одягав ковзани у льодовому палаці і катався разом зі студентами, у яких у цей час йшли заняття. А оскільки катався я в різні дні і в різні години, то мав змогу бачити на ковзанах студентів практично з усіх наших інститутів, окрім ІнМАДу, в яких в розкладі фізкультури уже немає. До речі, зараз

льодовий палац зупинено на профілактичний ремонт, але уже з середини вересня він знову почне функціонувати.

Були у нас певні досягнення на найвищих спортивних аренах. Так викладач кафедри фізвиховання Віра Овчарук у звітному році стала переможцем Міжнародного марафону, який проходив у США на Флориді, посіла 2 місце з бігу на 8 кілометрів в змаганнях на Кубок Європи і стала бронзовою призеркою з бігу на 5 кілометрів чемпіонату України. Вона включена до складу збірної команди України з легкої атлетики. А друга наша знаменита спортсменка, теж викладач кафедри фізвиховання Тамара Карапетян стала чемпіонкою України з боротьби самбо і срібною медалісткою Чемпіонату Європи з цього виду боротьби. Принесли до університету золоті медалі чемпіонів України з боротьби сумо студент ІНАЕКСУ Олександр Вересюк та студент ІНБТЕГП Назар Назаренко. Заслуговує на похвалу університетська баскетбольна команда, яку очолює студент ІНАЕКСУ Артем Лопотанов, що під керівництвом тренера Андрія Дмитрука стала чемпіоном обласної Універсиади. У цій універсиаді за сумою набраних очок з десяти видів спорту, яких набігло аж 3670, збірна команда нашого університету посіла друге командне місце, поступившись лише професіоналам спорту з Інституту фізкультури Вінницького державного університету імені Коцюбинського. Але мені особливо до душі припало те, що футбольна команда нашого університету (капітан – студент ІнРТЗП Андже Лопес) під керівництвом тренерів Анатолія Голубовича та Дениса Кулика виграла обласну олімпіаду, яка має статус зональної, переконливо перегравши у фінальному матчі збірну Інституту фізкультури Вінницького державного педагогічного університету, складену із професіоналів футболу, для яких він є спеціалізацією. Тож, тепер футбольна команда нашого університету входить у вісімку кращих студентських футбольних команд України, які восени розіграють між собою звання чемпіонів Всеукраїнської універсиади.

Добре попрацювали працівники АГЧ, студентські бригади ІнНВ та викладачі кафедри фізвиховання у спортивно-оздоровчому таборі університету біля села Степашки на березі Ладжинського водосховища, роботою якого керував і добре впорався з покладеними обов'язками завідувач лабораторіями кафедри фізвиховання Василь Овчарук. На жаль, у спортивно-оздоровчому таборі цього літа було набагато менше студентів, ніж працівників, оскільки туристичне бюро Андрія Запорожана, яке, до речі, підпільно розміщувалось на території університетського профкому, разом з нашим студентським профкомом на чолі з нинішнім його головою провело потужну рекламну кампанію інших місць літнього відпочинку, маючи студентам захмарні переваги відпочинку саме в цих місцях у порівнянні з нашим табором. Я уже дав розпорядження проректору Василю Ковальчуку очистити студентський профком від нелегально розміщеного у ньому туристичного бюро.

Серед задач, які я ставлю перед кафедрою фізвиховання на навчальний рік, що розпочинається,

однією із першочергових буде виявлення усіх студентів, які не вміють плавати, і організація навчального процесу для них із освоєння навичок плавання. Швидше за все, що для цього доведеться у наступному році перед настанням літа, але коли уже вода в річці і озері буде теплою, організувати навчання у вихідні дні, залучивши достатню кількість інструкторів як з кафедри фізвиховання, так і з інших кафедр. Це потрібно для того, щоб нам не довелося у майбутньому втрачати студентів і аспірантів з тієї причини, що вони не вміли плавати, як це сталося у нинішньому році з аспірантом Білинським.

– А головним завданням усього колективу університету у наступному році буде гідна зустріч 20 квітня 2010 року – 50-річчя нашого вищого навчального закладу.

– Підготовка до ювілею уже йде повним ходом. Координують цю роботу проректори Володимир Грабко і Віктор Мізерний. Наш губернатор Олександр Домбровський у розмові зі мною 21 серпня пообіцяв підтримати наше звернення про нагородження кращих представників колективу нагородами різних рівнів у переддень ювілею.

– Борисе Івановичу, будь-ласка, про кадрову політику.

– У звітному році великих кадрових змін у нас не було, але деякі зміни відбулися. У корпусі проректорів змінився один – з 1-го вересня 2008 року почала працювати на посаді проректора з виховної роботи доцент кафедри ЕСС Анна Писклярова. Директорам інститутів машинобудування та радіотехніки професорам Юрію Буреннікову та Василю Кичаку, яким виповнилося по 60 років, я продовжив трудові угоди, оскільки переконався у тому, що потенціал у них ще достатньо високий, і вони вкладають душу і розум в свою роботу, та працюють і до пізнього вечора, і у вихідні та святкові дні. З тих же мотивів я погодився з тим, щоб на посадах деканів теплоенергетичного, радіотехнічного та приладобудівного факультетів продовжили працювати доценти Володимир Риндюк, Вадим Рудик та Святослав Барась, яким теж уже виповнилося 60 років. Тобто, я сповідую принцип використовувати на керівних посадах людей не за паспортними даними, а за їх наповненістю енергією, ініціативністю, працездатністю і сумарними та поточними науковими здобутками. Було призначено також чотирьох нових заступників директорів інститутів – професора Ларису Азарову заступником до Тамари Буяльської в Інститут гуманітарно-педагогічних проблем, доцента Володимира Богачука заступником до Анни Писклярової в Інститут виховної роботи, професора Віру Петрук до Сергія Авдеєва в Інститут довузівської підготовки та професора Юрія Шабатуру до Анатолія Васюри в ІнАЕКСУ. До виконання своїх обов'язків першими трьома директорами інститутів претензій не мають, а от у директора ІнАЕКСУ, професора Анатолія Васюри до свого заступника з наукової роботи професора Юрія Шабатури претензії є, оскільки він деякі свої функції виконував невчасно, а деякі взагалі перекладав на інших. Але, як виявилось, професор Шабатура відволікався від роботи заступником директора ІнАЕКСУ на те, щоб обраться

за конкурсом на посаду завідувача кафедри у Львівському військовому університеті, тож побажаємо йому успіхів на цій новій посаді, яку він отримав на конкурсних засадах. А заступником директора ІнАЕКСУ з наукової роботи за поданням директора я призначив з 1-го вересня доктора технічних наук, професора Володимира Кучерука.

На рівні деканів у нас у звітному році змін, фактично, не сталося, але деканів факультетів підвищення кваліфікації – професорів Василя Кутіна і Василя Сердюка та доцентів Вікторію Войтко, Олену Шиліну, Олександра Гороховського – було переведено в статус директорів Центрів підвищення кваліфікації, а декана по роботі з іноземними студентами, доцента Андрія Ярового – в директора центру підготовки іноземних студентів. Це ми змушені були зробити на виконання письмової вказівки міністра про перетворення усіх факультетів, які не мають у своїй структурі кафедри, у відповідні Центри.

На рівні завідувачів кафедр у нас сталися три заміни – замість доцента Ольги Мельник завідувачем кафедри інженерної та комп'ютерної графіки призначено доцента Богдана Корчевського; замість Петра Зузяка, який пішов з життя, завідувачем кафедри загальної фізики призначено професора Сергія Павлова; а замість професора Володимира Осадчука завідувачем кафедри електроніки призначено професора Йосипа Білинського. А в корпусі професорів ми втратили лише одного професора – Анатолія Новикова, але удостоїли права працювати на посаді професора одразу 7 доцентів – Юрія Шабатуру, Сергія Павлова, Олександра Романюка, Йосипа Білинського та Анатолія Кулика, котрі захистили докторські дисертації, а також заслуженого тренера, який підготував немало спортсменів вищого рівня майстерності для збірної України з боротьби, Павла Забеліна та видатного українського письменника і громадського діяча на ниві літератури, доцента кафедри культурології Михайла Стрельбицького.

Дві серйозні кадрові зміни відбулися у нас і в корпусі провідних фахівців відділів, що забезпечують життєдіяльність університету. На роботу інженером кафедри було переведено головного інженера університету Романа Бойка, а цю посаду взагалі виведено із штатного розкладу. Цей крок був обумовлений неадекватною політикою головного інженера після підвищення тарифів за комунальні послуги – він, незважаючи на нагадування йому з цього приводу ректора, заспокоював ректорат, що у нас все в порядку і все враховано, в результаті чого після закінчення опалювального сезону замість скорочення споживання теплоносіїв на рівні 10 %, як того вимагало міністерство, ми витратились на оплату тепла додатково. Тож, довелося економити на інших статтях витрат і навіть на три місяці знімати з усіх надбавки. І щоб знову не потрапити в ситуацію, що «у двох няньок дитя без ока», довелося покласти усі обов'язки з керівництва АГР на проректора Василя Ковальчука, відмовившись від їх перерозподілу між проректором і головним інженером. Скасувавши посаду головного інженера, ми ввели посаду помічника проректора з питань контролю і регулювання енерго-

носіїв – цим усю відповідальність за витрати енергоносіїв покладено на проректора, а помічник лише виконує технічні функції збору показань лічильників та установки заслонок за вказівками проректора. І це вже дало свої плоди – нині вже вийшли на планові показники економії з усіх видів енергоносіїв.

Прошли зміни і у планово-фінансовому відділі. На посаду начальника відділу була переведена Юлія Богачук, яка раніше обіймала посаду заступника начальника відділу, а колишній начальник відділу Світлана Мацкевічус перейшла на роботу завідувачем лабораторій кафедри ЕПОВ. Ця заміна викликає тим, що в наш динамічний час Світлана Мацкевічус перестала встигати за змінами нормативів і законодавства, що вносило нервозність у роботу усієї адміністрації університету – тож, її було переведено на більш спокійну посаду.

– Що у нас було з фінансами у звітному році?

– За період з 1-го вересня 2008 року по 31 серпня 2009 року державою було виділено університету 52 мільйони гривень бюджетного фінансування, лівову частку із яких – 49,5 мільйонів гривень було витрачено на виплату зарплати (31,1 мільйона) та стипендії (18,4 мільйона). До речі, якщо із 31,1 мільйона зарплати працівників відкинути 8,1 мільйона обов'язкових нарахувань на зарплату, то стипендіальний фонд, який становить 18,4 мільйонів, уже майже підтягнувся до фонду бюджетної зарплати працівникам університету, у який надійшло за цей же період 23 мільйони, тобто, стипендіальний фонд уже складає 80 % фонду зарплати працівників. Порівнюючи 52 мільйони бюджетних надходжень з 49,5 мільйонами зарплатно-стипендіальних витрат, бачимо, що на усі інші витрати із забезпечення життєдіяльності університету держава виділила нам на навчальний рік лише 2,5 мільйони гривень, лівова частка із яких – 1,9 мільйони пішла на оплату комунальних послуг (1,5 мільйона за теплопостачання, 300 тисяч за електроенергію та 100 тисяч за водопостачання). А із 0,6 мільйона різниці 300 тисяч було виділено на харчування та матеріальне забезпечення студентів-сиріт, 200 тисяч на капремонт і 100 тисяч на кредити студентам.

Почувши усі ці цифри, кожен задумується: «То як же університет вижив?»

Відповідь проста: «За рахунок надання платних послуг».

Завдяки наданню цих послуг, ми заробили за навчальний рік 23,8 мільйони гривень, тобто, майже половину від того, що нам дала держава, а, якщо бути більш точним, то 46 % від державного забезпечення. Одразу ж відзначу, що після того, як оплата за послуги поступала на рахунок університету, вона одразу ж Державним казначейством зараховувалась до спеціального фонду університету, жодної гривні з якого, як і з фонду бюджетного, адміністрація університету також не має права витратити без дозволу міністерства, визнаного казначейством.

На що ж ми витратили ці зароблені наданням платних послуг 23,8 мільйони гривень? Лівова частка цієї суми – 13,15 мільйона теж пішла на виплату зарплати, оскільки держава нам виділяє із бюджету на зарплату працівникам лише 70 % від потреби. А

4,54 мільйона гривень ми витратили на оплату комунальних послуг, із яких 3,3 мільйона пішло на оплату теплопостачання, 822 тисячі на оплату електроенергії, 410 тисяч на водопостачання і 8 тисяч на оплату за витрачений газ, оскільки держава нам виділяє із бюджету на оплату комунальних послуг лише 30 % від потреби. Тож, усі інші наші витрати протягом звітного навчального року уклались в 6,11 мільйона гривень, із яких 1,26 мільйона пішло на студентську їдальню, 1,25 мільйона – на здійснення поточних ремонтів в корпусах і гуртожитках, 1,21 мільйона – на забезпечення матеріалами навчального і господарського процесів, 600 тисяч – на сплату податків, 510 тисяч на придбання комп'ютерів, літератури для бібліотеки і річну підписку на періодичні наукові та суспільно-політичні видання, 360 тисяч – на оплату виконавцям наукових робіт, 300 тисяч – на оплату послуг зв'язку, 164 тисяч – на паливно-мастильні матеріали і ремонт університетської автотракторної техніки, 162 тисячі – на оплату відряджень, 116 тисяч – на обслуговування ліфтів і вивіз сміття і 188 тисяч було витрачено на усілякі інші нужди сумами, суттєво меншими 100 тисяч гривень.

– А тепер давайте проаналізуємо, що зроблено для зміцнення матеріально-технічної бази університету.

– Звичайно, в умовах, коли університет змушений витрачати усі кошти лише на те, щоб вижити і забезпечити нормальний хід навчального і наукового процесів, важко зміцнювати і нарощувати матеріально-технічну базу, але певні досягнення у цьому напрямку у нас у звітному році усе-таки були.

І перш за все я хочу відзначити професора Володимира Грабка як завідувача кафедри ЕМСАПТ, який зумів домовитись з фірмою «Шнайдер-Електрик» про безкоштовну поставку на кафедру обладнання цієї фірми в комплексах, змонтованих для вивчення промислових систем автоматичного керування технологічними процесами, на суму майже півмільйона гривень. При цьому фірма висунула лише одну умову – щоб обладнання активно використовувалось в навчальному процесі підготовки інженерів-електромеханіків. Я нагадаю, що два роки тому професор Володимир Грабко на таких же умовах і на таку ж суму отримав обладнання для лабораторії автоматизованого електроприводу від фірми «Сіменс». Тож, тепер кафедра ЕМСАПТ, яку очолює професор Грабко, не має собі рівних в Україні щодо лабораторного забезпечення навчального процесу найсучаснішим обладнанням від провідних світових фірм. І те, що ці фірми, для яких є нормою безкоштовно надавати своє найсучасніше обладнання університетам країн Заходу, щоб студенти саме на їхньому обладнанні ставали інженерами, надали таке ж обладнання і нашому університету, є наочним підтвердженням того, що ці фірми вважають наш університет стосовно підготовки інженерів не гіршим від провідних університетів Заходу. Тож, я закликаю і інших завідувачів кафедр наслідувати приклад професора Володимира Грабка і налагоджувати стосунки з провідними світовими фірмами з метою отримання від них безкоштовно сучасного обладнання

під зобов'язання використовувати його у навчальному процесі. А імідж для цього наш університет має, і почин, як бачите, уже зроблено.

І його почин уже підхоплено директором Інституту машинобудування, професором Юрієм Буренніковим та завідувачем кафедри автомобільного транспорту доцентом Віктором Біліченко, які приступили до реалізації проекту, спільного з приватною фірмою, зі створення в дальніх боксах університету з виїздом на вулицю Порика станції технічного огляду автомобілів, на яку фірма встановить сучасне діагностичне обладнання на півмільйона гривень, котре використовуватиметься і в лабораторному практикумі студентів автомобільної спеціальності. До речі, ці бокси створювались багато років і задумувались ще покойним Матвійчуком, який мріяв створити приватне автогосподарство з накопиченої техніки і цих боксів, і пішов від нас до аграрного університету після того, як я попередив, що не допущу ніякої приватизації. Техніку матвійчуківську, яка вже застаріла і більше ремонтувалась, ніж їздила, ми в основному уже з дозволу міністерства продали на аукціонах, тож, у ці бокси не маємо що ставити. А тому створення спільної станції технічного огляду автомобілів поліпшить матеріально-технічну базу університету і не вимагатиме у якогось підрозділу віддати якісь площі.

Варт згадати теплими словами директора Інституту інтеграції навчання з виробництвом і завідувача однойменної кафедри, професора Віктора Мізерного та його команду, серед яких на особливу відзнаку заслуговують директор такого структурного підрозділу ІНІНВ як навчально-виробничий центр «Спеціальні технології», доцент кафедри ІНВ Володимир Івацько, директор навчально-виробничого центру «Будівельні технології» ІНІНВ, доцент кафедри ІНВ Олександр Тарануха та директор навчально-виробничого центру «Інноваційні технології» ІНІНВ, доцент кафедри ПКТА Олександр Шеремета.

Під керівництвом Володимира Івацька його центром у звітному році виготовлено і встановлено в корпусах університету понад 150 металопластикових вікон, виготовлено більше 100 нових парт і відпрацьовано нову технологію і реставровано на її основі більше 250 парт аудиторного фонду різних кафедр, у тому числі і один із лекційних залів ІНБТЕГП.

Під керівництвом Олександра Таранухи його центром у звітному році виготовлено понад 2000 кв. метрів тротуарної плитки та понад 1000 погонних метрів бордюрів і укладено 1800 кв. метрів тротуарної плитки, завдяки чому відновлено 4 пішохідні доріжки на території університету та оновлено за сучасним дизайном площі біля ІНДП, гуртожитку №3 та біля фонтану.

Під керівництвом Олександра Шеремети його центром у звітному році розроблено нову, енергозберігаючу схему баластних пристроїв для освітлювальних ламп і виготовлено 1000 таких пристроїв, які, образно висловлюючись, «прямо з коліс» відділом головного електрика нашого університету Олександра Нікітіна встановлюються в освітлювальній мережі університету, що дозволило нам, навіть в умовах того, що ми ввели у звітному році у

гуртожитку №1 електричні плити на кухнях, не допустити серйозного зростання споживання електроенергії у порівнянні з минулорічним рівнем.

Що важливо – виконавцями робіт в усіх перерахованих вище центрах Інституту інтеграції навчання з виробництвом були студенти Інститутів машинобудування, будівництва, радіотехніки та електроенергетики, що є ще одним яскравим підтвердженням правильності нашої політики на паралельне освоєння студентами університету робітничих спеціальностей, корельованих з майбутніми інженерними.

Студентські бригади були основними виконавцями і ремонтних робіт, що виконувались адміністративно-господарською частиною університету під керівництвом проректора Василя Ковальчука, яка опікується станом 98 університетських об'єктів загальною площею майже 130 000 кв. метрів, розміщених на території, що складає разом зі спортивно-оздоровчим табором біля села Степашки на Ладжинському водосховищі майже 35 гектарів.

Слід зазначити, що завдяки працівникам АГЧ на усі університетські об'єкти оформлені свідоцтва на право власності, що неможливо було б зробити, якби не допомога лабораторії випробовування будівельних конструкцій, яку очолює доцент Олександр Войцехівський, в оформленні у попередні роки відповідних інвентарних справ. А завдяки самовідданій праці працівників АГЧ уся матеріальна база університету відповідає технічним і санітарно-гігієнічним вимогам, про що свідчать позитивні висновки та сертифікати відповідних контролюючих органів. І навіть у цьому фінансово складному звітному році працівники АГЧ разом зі студентськими бригадами виконали значний обсяг ремонтних робіт на суму 1 мільйон 250 тисяч гривень, із яких лише 323 тисячі було освоєно сторонніми організаціями – у зв'язку з підвищеною небезпекою виконуваних ремонтних робіт і вимогою мати відповідну ліцензію на їх проведення. При цьому студентськими бригадами були виконані ремонтні роботи на 20 об'єктах, що дозволило зекономити 60 % коштів по оплаті праці у порівнянні з тим, якби нам виконували ці роботи сторонні організації, у яких до фонду оплати праці входять різноманітні «фірмові накрутки». А відділи головного механіка Беня та головного електрика Нікітіна усі ремонтні роботи здійснювали протягом року власними силами, замінивши 638 погонних метрів труб та замінивши електромережу на 18 об'єктах. Слід подякувати і працівникам ремонтно-будівельної бригади, які пофарбувала 1929 кв. метрів різних поверхонь, і працівникам навчально-виробничої дільниці, які вготували 145 ліжок для гуртожитків, 210 стільців та 114 дверей. Заслужують на подяку і завідувачі лабораторіями деяких кафедр, які організували виконання ремонтних робіт на кафедрах та в закріплених аудиторіях – це зав. лаб. к-ри МБА Мальований, зав. лаб. к-ри ТСТБ Баланчук, зав. лаб. к-ри ТАМ Кубай, зав. лаб. к-ри МРВОАВ Андрощук, зав. лаб. к-ри ХХТ Звездецька. Але до завідувача к-ри МРВОАВ професора Ісковича-Лотоцького у мене є прохання – виконати фасадні роботи на своєму лабораторному корпусі у тому ж стилі, як це зробив на своїй дільниці

цього корпусу навчально-виробничий центр «Спеціальні технології» під керівництвом доцента Івацька. До цієї роботи слід було б підключитись і завідувачу кафедри ОМПМ, професору Огороднікову та завідувачу кафедри електроніки, професору Білінському, адже частина фасадної стіни цього лабораторного корпусу з 4 вікнами припадає на спільну дослідницьку лабораторію цих кафедр.

Пріоритетними задачами для АГЧ на навчальний рік, що розпочинається, є завершення створення системи автоматизованого обліку і управління тепло- та електропостачання, для чого потрібно буде в нинішніх цінах ще 500 тисяч гривень, початок капітального ремонту студентського гуртожитку №2 на суму 410 тисяч гривень та капітальний ремонт зношених ділянок сантехнічних систем, для чого потрібно ще до кінця 2009 року 350 тисяч гривень.

І у зв'язку з початком ремонту гуртожитку №2 я хочу повідомити, що в зону ремонту попадає і їдальня санаторію-профілакторію, а тому його керівникам з відповідного соціального фонду уже запропоновано підписати договір з університетом на обслуговування санаторію-профілакторію нашою університетською їдальнею з виділенням для тих, хто оздоровлюватиметься в ньому, окремої площі на 2-му поверсі. У разі, якщо вони не погодяться на це, санаторію-профілакторію з 2010 року доведеться відмовитись від харчування і залишити за собою лише медично-оздоровчі функції. Тож, усі претензії з цього приводу прошу направляти до керівників фонду, який виділяє кошти на функціонування санаторію-профілакторію.

– Багато цікавить, чи цього навчального року розпочинатиме університет будівництво житла.

– Одразу скажу – ні. За 20 років ректорства я побудував і надав нові квартири більше, ніж 200 працівникам університету разом з їхніми сім'ями, а ще більше 50 сімей отримали ті квартири, які звільнились у зв'язку з отриманням їхніми попередніми жильцями нових квартир, тобто, я надав працівникам нашого університету за роки свого ректорства понад 250 квартир. Такого результату із нині діючих ректорів, навіть тих, хто, як і я, став ректором ще за радянських часів, не має ніхто. Друге місце після мене в Україні посідає ректор Донецького національного технічного університету, професор Мінаєв, який за даною мені ним інформацією за 20 років ректорства надав своїм працівникам 150 квартир. Але не буду ватиму нового житла цього навчального року я не тому, що хоч «почивати на лаврах». Причина в іншому. Розпочинати будівництво житлового будинку можна лише тоді, коли у тебе є перспектива його здійснювати упродовж трьох-чотирьох років. У мене ж у червні наступного року контракт добігає кінця. Тож, за рік я не встигну такий будинок звести навіть наполовину, а залишати недобуд наступнику, якщо мені доведеться уже піти у відставку, то недобре, адже невідомо чи мій наступник матиме змогу і хист довести це будівництво до логічного завершення. Але, якщо мене у червні 2010 року буде обрано ректором на новий термін, то, звичайно ж, я буду ватиму житло знову, тому що житлова проблема в універси-

теті є «вічнозеленою».

До речі, зовсім осторонь проблеми зведення нового житла я в цьому навчальному році стояти не збираюсь, але, по-перше, це буде поки-що лише розробка проектної документації, а по-друге, цей проект стосуватиметься збільшення кількості кімнат у 3-му, 4-му та 5-му гуртожитках шляхом добудови двох поверхів над одноповерховими прибудовами до цих гуртожитків. Фундаменти і стіни уже перевірили – вони таку добудову допускають. Цей проект вигідно відрізняється від проекту побудови нового 6-поверхового гуртожитку аналогічної ємності тим, що ні в кого не треба питати дозволу і просити кошти, не треба роками узгоджувати проектно-кошторисну документацію, не треба монтувати баштові крани, що суттєво здешевлює будівництво, і можна буде вводити його в експлуатацію трьома рівними чергами.

– На завершення розмови, про Вашу діяльність на інших напрямках прикладення інтелекту, не пов'язаних з виконанням ректорських функцій.

– Як науковець у минулому навчальному році я або написав сам, або був причетним до написання в складі авторського колективу 7 наукових статей і трьох доповідей на наукові конференції. Я також брав участь у написанні 8 методичних посібників з використання результатів досліджень, виконаних в нашому університеті під керівництвом професора Віталія Мокіна.

До 31 жовтня минулого року я керував написанням кандидатських дисертацій 5 аспірантами (Сергієм Жуковим, Олексієм Жуковим, Олександром Паянком, Оленою Слободянюк і Наталією Ляховченко) та написанням докторських дисертацій трьома пошуковцями (Мирославом Боцулою, Віктором Мізерним і Олександром Мокіним). Сергій Жуков і Олександр Паянок ще до завершення навчання в аспірантурі представили свої дисертації з технічних наук до захисту і уже стали кандидатами наук, Олена Слободянюк, на жаль, трохи збавила на фінішному році заочної аспірантури, але це і не дивно, оскільки пише вона дисертацію з педагогічних наук паралельно з роботою асистентом на кафедрі і вихованням трьох дітей. Але, думаю, що до кінця цього календарного року вона уже представить до захисту свою кандидатську дисертацію в одну із Київських спецрад з педагогічних наук.

А з 1-го листопада минулого року і донині я є керівником двох докторантів з технічних наук (Мирослава Боцули і Олександра Мокіна) та трьох аспірантів (Олексія Жукова – з технічних наук, Наталії Ляховченко – з педагогічних та Олени Гіль – з економічних наук). Крім того я є науковим керівником двох пошуковців докторського ступеня – Віктора Мізерного та Анни Писклярової. Наталія Ляховченко уже представила свою дисертацію у спецраду з педагогічних наук, тож, думаю, вона захистить її ще до закінчення терміну навчання в заочній аспірантурі, тобто, до 31 жовтня нинішнього року.

У звітному році я успішно здійснював наукове керівництво НДП «Автоматизовані системи управління в енергетиці і на транспорті» та НДП «Пробле-

ми вищої школи», в рамках яких виконувались одна держбюджетна та дві госпдоговірні наукові теми, у тому числі і за планом наукових досліджень Академії педагогічних наук України, одна із яких уже успішно завершена, друга завершується в кінці нинішнього року, а третя лише розпочалася.

Як професор, крім керівництва докторантами та аспірантами, я читав магістрантам двотриместровий курс з дисципліни «Математичні методи ідентифікації динамічних систем», з якого разом з професором Віталієм Мокіним і доцентом Олександром Мокіним завершую підготовку навчального посібника, котрий знаходиться уже на стадії комп'ютерної правки і після проходження етапу зовнішнього рецензування буде у вересні представлений на Вчену раду університету для отримання рекомендації про присвоєння грифу міністерства.

Як академік Академії педагогічних наук України і член її президії щомісяця брав участь у засіданнях президії, активно обговорюючи питання порядку денного, виступав також на пленарному засіданні річних зборів академії – зі змістом цього виступу ви могли і можете ознайомитись на моєму персональному сайті. Там же ви могли і можете ознайомитись і з моїм виступом у Верховній Раді України, як радника прем'єр-міністра з питань науки і освіти, на парламентських слуханнях з питання захисту інтелектуальної власності та на слуханнях у парламентському Комітеті з питань науки і освіти з питань внесення змін до закону про вищу освіту. Брав участь у цьому ж статусі я і в обговоренні проекту закону про систему атестації наукових кадрів вищої кваліфікації на зібранні голів спеціалізованих вчених рад, яке проводили керівники ВАК України у Києві – мій виступ на цьому форумі теж є на моєму персональному сайті. До речі, 10 днів тому – 21 серпня я взяв участь в обласній конференції освітян, присвяченій початку нового навчального року, і виступив там з аналізом вступної кампанії до ВНЗ нинішнього року – з цим виступом ви теж можете ознайомитись на моєму сайті.

Як член Національної спілки журналістів України крім публікацій з актуальних питань розбудови громадянського суспільства у щотижневиках та на моєму персональному сайті, в кінці 2008 року я завершив написання і видав одинадцятку книжку своєї історико-публіцистичної серії під назвою «Продовження вибіркового літопису, або напередодні та після дострокових виборів», з якою можна ознайомитись в бібліотеці або на моєму сайті, де розміщені уже і дві попередні книжки цієї серії.

Як людина, що звикла займати активну життєву позицію, я погодився увійти до президії Вінницької обласної організації партії «Батьківщина», членом якої став на початку 2008 року. Взяв участь також у святкуванні 10-річчя партії «Батьківщина» 14 липня у Києві, де від Вінницької обласної організації виступив в обговоренні доповіді лідера партії Юлії Тимошенко. Зі змістом цього виступу ви теж можете ознайомитись на моєму персональному сайті.

Разом з командою професора Віталія Мокіна з циклом робіт, присвячених створенню Всеукраїнської геоінформаційної системи екологічного

моніторингу, пробував позмагатися в конкурсі на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки, не відаючи, що усі лауреатські місця там розписані на 5 років уперед і що для отримання лауреатства спочатку треба відстояти довгу багаторічну чергу, а потім увійти до комплексу робіт, який буде висунуто організацією, керівник якої входить до експертної ради по напрямку. Але після того, як мені це роз'яснили в Комітеті з премій зрозумілою мовою, у мене відпало бажання у майбутньому брати участь у цьому дійстві. А про рівень роботи, з якою ми йшли на конкурс, говорить, по-перше, те, що в усіх організаціях, якими керують члени Комітетської експертної комісії з екології, і в яких перед широкою аудиторією виступив з презентацією нашої роботи її керівник професор Віталій Мокін, робота здобула загальну підтримку, а по-друге, те, що після презентації цієї роботи на засіданні Колегії Міністерства охорони навколишнього природного середовища міністр Георгій Філіпчук призначив професора Віталія Мокіна своїм радником і доручив розробити Комплексний план екологічного моніторингу та його візуалізації і очолити втілення цього плану у життя.

– Класичне запитання – Ваші плани на майбутнє.

– 5 червня 2010 року завершується термін дії мого ректорського контракту. До цієї дати мені виповниться 67 років, і матиму я уже 21 рік стажу роботи на посаді ректора. І звичайно ж, і переді мною, і перед колективом постане питання – варто мені йти на ще одні ректорські вибори, чи ні? З позицій і нинішнього закону про вищу школу, і тих змін до цього закону, проект яких лежить у Верховній Раді України, право взяти участь у ще одних ректорських виборах я матиму, оскільки перший раз я обирався у 1989 році на посаду ректора Вінницького політехнічного інституту, який у 1994 році ліквідовано, а у 2003 році обирався на посаду ректора Вінницького державного технічного університету я знову вперше, адже до цього у 1994 та 1998 роках призначався і продовжував працювати на посаді ректора за наказом міністра, оскільки виборність ректорів в Україні, яка у 1991 році стала незалежною, була скасована і поновлена лише у 2003 році. А на посаду ректора Вінницького національного технічного університету я взагалі ще не обирався жодного разу, оскільки після отримання нашим університетом у серпні 2003 році статусу національного був переведений на посаду його ректора з посади ректора ВДТУ теж наказом міністра. А тому ще один термін мого ректорства залежатиме лише від того, чи хотітиму цього я, і чи хотітимете цього ви – члени колективу університету.

Зі здоров'ям інтелектуальним у мене поки-що все в порядку – про це свідчить і те, що я ще сам пишу наукові статті, наукові доповіді і навчальні посібники, сам генерую ідеї для своїх аспірантів, сам виступаю з доповідями на науково-технічних конференціях і без конспекту та шпаргалок читаю лекції студентам магістерського рівня підготовки, а також те, що різноманітне інтелектуальне навантаження щодня витримує на роботі в обсягах, не менших 12 годин.

На здоров'я фізичне теж поки-що серйозних

нарікань не маю. У мене є схильність до гіпертонії, але завдяки таблеткам небілету я утримую тиск в допустимих межах. Доставляє неприємності алергія на деякі продукти і фрукти та прояви хвилювання, яка робить обличчя рожевішим, ніж хотілось би, але заспокоює те, що у нашого президента воно не краще, і він з цього приводу не комплексує, тож, і мені комплексувати не варто. Я ще можу без перерви протягом години, а то і півтори, кататись на ковзанах на нашому «Айс Авеню», і азартно грати в бадмінтон чи настільний теніс. За кермом автомобіля я щомісяця без зупинок долаю відстань до Києва, а відстань до Кривого Рогу торік подолав лише з однією зупинкою, що може підтвердити професор Василь Кутін, який був моїм пасажиром.

Працювати ректором мені подобається, від виконання цих обов'язків я практично не втомлююсь, на-

впаки, варіативність та знакозмінність щоденних навантажень мене утримує в тонусі.

Але, можливо, колективу університету мій неспокійний характер уже набрид, і хочеться бачити когось молодшого і спокійнішого, наприклад, професора Володимира Грабка, якого я готую на своє місце і підтримуватиму в разі обрання ректором. У лютому наступного року я проведу анонімне опитування на засіданні Вченої ради університету, і якщо отримаю багато голосів проти, то на вибори не піду. Для цього випадку я тримаю для себе місце заступника голови Наглядової ради університету, яке у нас стало вакантним після смерті професора Валерія Мельника.

Дякую усім членам колективу за підтримку протягом усіх цих більше, ніж 20 років, бажаю здоров'я, щастя, радості і успіхів в усіх добрих справах!

Постскрипtum 1. На загальних зборах трудового колективу проректор Анна Писклярова поставила на відкрите голосування питання про визнання роботи ректора у звітному році задовільною, яке було підтримане одногослосно.

А ректор запропонував присутнім оцінити роботу ректора і команди його проректорів таємним голосуванням за допомогою такої анкети:

Анкета оцінки роботи ректора і проректорів у 2008/2009 навчальному році

Поставте «+» в стовпчику «Оцінка», якщо Ви оцінюєте роботу позитивно.

Поставте «-» в стовпчику «Оцінка», якщо Ви оцінюєте роботу негативно.

Поставте «0» в стовпчику «Оцінка», якщо Ви не в змозі оцінити роботу.

ПІБ	Посада	Оцінка
Мокін Б.І.	ректор	
Грабко В. В.	перший проректор з наукової роботи	
Леонтьєв В. О.	проректор з навчальної роботи	
Писклярова А. В.	проректор з виховної роботи	
Мізерний В. М.	проректор з інтеграції (в т. ч. міжнародної)	
Ковальчук В.І.	проректор з господарської роботи	

Анкета була роздана усім, хто був присутній на зборах, членами лічильної комісії — начальником канцелярії Едуардом Кірчановим, аспіранткою Оленою Бурбелою та студенткою Наталією Желюк — і ними ж зібрана до двох опечатаних скриньок безпосередньо в залі засідань.

Після опрацювання усіх 233 анкет членами лічильної комісії були отримані наступні результати:

ПІБ	Оцінка «+»		Оцінка «-»		Оцінка «0»	
	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%
Мокін Б.І.	208	89,2	22	9,4	3	1,4
Грабко В. В.	220	94,4	8	3,4	5	2,2
Леонтьєв В. О.	193	82,8	18	7,7	22	9,5
Писклярова А. В.	174	74,7	27	11,6	32	13,7
Мізерний В. М.	174	74,7	16	6,9	43	19,4
Ковальчук В.І.	138	59,2	60	25,8	35	23

Із результатів таємного анкетування легко бачити, що діяльність і ректора, і усіх проректорів учасниками загальних зборів оцінена позитивно, причому лише у проректора Ковальчука В. І. простою більшістю, а в усіх інших членів ректорату більше, ніж двома третинами голосів.

Постскрипtum 2: після зборів заступник відповідального секретаря приймальної комісії Наталія Ляховченко принесла ректорові копію сертифіката і копію атестата студента К. О. О., якого до нашого університету зараховано, як того вимагають правила прийому, на підставі позитивних оцінок сертифіката з математики і української мови та літератури, але у якого оцінки в атестаті, виданому школою-гімназією №23 міста Вінниці, стоять ще гірші, ніж у згаданій вище черкашанки. У цього студента в сертифікаті стоїть 154 бали з української мови та літератури, 154 бали з географії, 146,5 бала з історії України та 139,5 бала з математики. А в атестаті він з усіх цих дисциплін має лише по два бали (за 12-бальною шкалою) за винятком такої складової математики, як геометрія, з якої йому виставлено лише один бал. А середній бал його атестата склав 2,54 бала. То хто ж після цього зможе запевняти, що прийом до університетів за сертифікатами, то є вища справедливість, і що в системі незалежного зовнішнього тестового оцінювання знань в УЦОЯО та його філіях відсутня корупція?

Керівництво до гії

ПРЕЗЕНТАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Україна, де колись в Києво-Могилянському колежіумі навчався Ломоносов, якого називають першим російським університетом, нині посідає 45 місце в світі за рівнем розвитку освіти. І 70 позицію за станом розвитку науки — після деяких африканських країн. За 18 років незалежності втрачено близько двох третин інтелектуального потенціалу нації. Освіта і наука відсутні на маргінес інтересів державної влади. А самій державі це загрожує опинитись на задвірках світового розвитку.

Аби провести презентацію нагальної «дорожньої карти» інноваційного розвитку нашої держави до Вінниці приїхав голова Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України, провідний науковий співробітник Інституту світової економіки та міжнародних відносин, професор Володимир Полохало. Книга «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів» щойно, в кінці серпня вийшла в парламентському видавництві. Володимир Іванович, будучи певним, що видання викличе неабиякий інтерес, привіз 4 вересня кілька примірників, оскільки весь тираж на той час ще не був видрукований.

Книжка складається з матеріалів однойменних парламентських слухань, які відбулися у червні, містить інформаційно-аналітичні матеріали, а також наведено досвід інноваційної політики зарубіжних країн.

Сама модель соціально-економічного розвитку України не передбачала пріоритетний розвиток інновацій, освіти і науки. І тому допущена велика стратегічна помилка, яка загострилась нині під час кризи, коли економіка у нас є інноваційною лише на 7 %.

— А стартували ми у 1991 році, займаючи 5-7 позицію в Європі стосовно інновацій, науки і освіти. Криза показала, що ті країни, які вкладали кошти в інновації, не так гостро відчули кризу. — Говорить ініціатор парламентських слухань і голова редакційної колегії видання Володимир Полохало. — Нині великий бізнес — головний ворог інновацій в Україні. Якщо, приміром, фірма Nokia близько 40 % свого прибутку вкладає в освіту, то український бізнес лише 0,3-0,5 %. До того ж ніхто ще нам не продав жодної технології завтрашнього дня. Варт розвивати свої технології. Україна буде поважним суб'єктом міжнародної історії, коли вибудує правильну стратегію. Ця книга є першим проектом стратегії, який розроблений з цвітом української науки. Серед її авторів — академіки Юрій Пахомов, Леонід Товажнянський, Борис Патон, Борис Мокін, ректор Вінницького національного технічного університету.

Тож, далі розмову з представниками місцевих ЗМІ продовжує доктор технічних наук, заслужений діяч науки і техніки України, радник прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко Борис Мокін:

— У ФРН і США у 60-70 роки, коли там був потужний ривок у науковому, технічному і технологічному плані, створили в Німеччині 20 бізнес-інкубаторів при найпотужніших університетах, а у США 60. Що таке бізнес-інкубатор? Відбирається 10 робіт перспективних вчених, дають їм стільки грошей, скільки потрібно, аби довести розробку до завершення. Коли ж завершується проект, з учених навіть не вимагалось фінансового звіту. І статистика така: з кожних десяти проектів виходило три ефективних. Але ці три давали надзвичайно суттєвий прогрес у технологіях. Тому я виступаю за те, щоб при університетах дозволили створювати бізнес-інкубатори. Нині ж, якщо я візьму 10 ідей учених і викрою із бюджету університету, аби дати їм, щоб довели свої розробки до серійного виробництва, то якщо комусь із них не поталанить, то може бути відкрита кримінальна справа за нецільове використання бюджетних коштів. Докоряють, що жоден із українських університетів не входить в 500 кращих університетів світу. Річний бюджет ВНТУ 75 млн. гривень. А найменший бюджет того універси-

тету, який входить у 500 кращих — це \$500 млн. Наші бізнесмени не впроваджують інновації. Але щоб впровадити новинку, треба повний набір конструкторської документації, треба пройти державне випробування зразків... Це на рік-півтора. Середній бізнесмен не може просто так викинути гроші, не будучи впевненим, що ця розробка буде доведена до серійного випуску. Одним із аспектів мого виступу на цих парламентських слуханнях був заклик до народних депутатів, аби прийняли закони, котрі б дозволяли створювати систему бізнес-інкубаторів при університетах, науковці яких мають багато патентів.

Нині нагально важливим є формування єдиної виваженої та довготривалої державної науково-технічної і інноваційної політики. І тоді дійсно це стане стратегією економічного успіху українського суспільства. На цій тезі наголосив перший заступник голови Вінницької ОДА Валерій Коровій, який взяв участь у презентації.

Оскільки на початку вересня ще не зовсім втишилися пристрасі вступної кампанії, тому, перебуваючи в товаристві авторитетних освітян, журналісти не змогли не торкнутися недолугостей пріоритету абітурієнтів-пільговиків над талановитими.

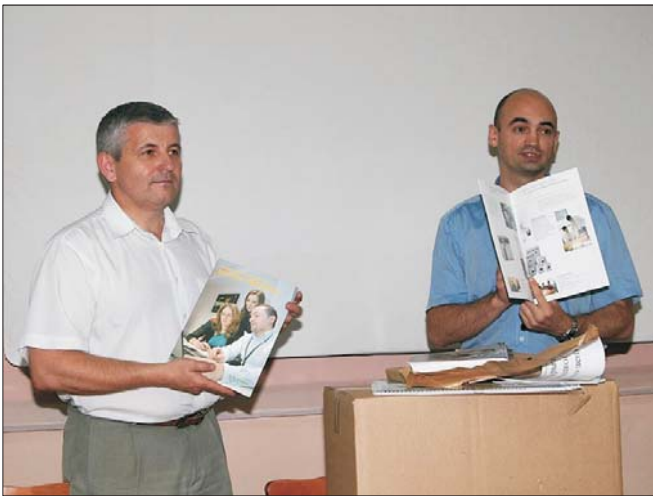
— Цього року було 5 700 пільговиків. — Каже професор Полохало. — І велика їх частина ставала пільговиками за місяць до вступної кампанії. Вступали ж у найпрестижніші ВНЗ на найпрестижніші спеціальності. На деякі спеціальності, приміром, на 25 місць претендувало 27 пільговиків, а випускники фізико-математичного ліцею з 396-ма балами не мали шансу. Освіту ніхто насправді не реформує. Все змінилось і майже нічого не змінилось. Освітняське законодавство латане-перелатане. Тому ми підготували нині проект закону про освіту і проект закону про вищу освіту.

— Вирішити цю проблему дуже просто може саме міністерство освіти і науки без втручання Верховної Ради. — Зауважує професор Мокін. — Зробити квоту на пільговиків по кожній спеціальності скажімо, 10 чи 25 %. Вони розсіються тоді по різних ВНЗ. А депутати ніколи не проголосують за відміну оцих пільг, адже бояться втратити імідж.

А на підтвердження свого скепсису щодо об'єктивності зовнішнього незалежного оцінювання Борис Іванович показав копію сертифіката випусника Вінницької школи-гімназії № 23, де бали досить таки пристойні. Водночас середній бал його атестата 2,42... за 12 (!) бальною шкалою. «У корумпованій державі не може бути не корумпованих структур», — резюмував ректор ВНТУ.

УНІВЕРСИТЕТСЬКА ЛАБОРАТОРІЯ СТАНЕ ТРЕНІНГ-ЦЕНТРОМ SCHNEIDER ELECTRIC

У нашому Вінницькому національному технічному університеті відкрито науково-навчальну лабораторію з обладнання компанії Schneider Electric. Представники цієї французької корпорації із світовим ім'ям запевняли, що незабаром лабораторія виросте в офіційний тренінг-центр компанії і видаватиме дипломи Schneider Electric.

Менеджер з маркетингу «Шнейдер Електрик Україна» Денис Кравченко (праворуч) запевняє першого проректора ВНТУ, професора Володимира Грабка і усіх гостей презентації, що незабаром лабораторія ВНТУ стане офіційним Центром навчання і увійде в каталог Schneider Electric

Своє обладнання нашому університету компанія надала безкоштовно. Щороку в наукові розробки вона вкладає близько 50 млн. євро. Саме її співробітники винайшли перший промисловий контролер.

— Наша співпраця з ВНТУ починалась ще півтора роки тому завдяки першому проректору, доктору технічних наук, професору Володимирі Грабку. Завдяки його ентузіазму і наполегливості. — Говорить **Денис Кравченко, менеджер з маркетингу «Шнейдер Електрик Україна»**. — У нас є досить жорсткі вимоги до ВНЗ, адже це не тільки інвестиції Schneider Electric, а й інвестиції ВНЗ. Ми надаємо своє обладнання і свої наукові напрацювання, технічну підтримку, а комп'ютерна база, спеціалізоване приміщення — то клопіт ВНЗ. Ще не підписали контракт, а нас повідомили, що приміщення уже готове. Отож, у Schneider Electric не було вибору — відкрили лабораторію. За швидкістю появи ця лабораторія одна з перших в Україні. Рівень оснащення теж один з найкращих.

Поціновуючи ентузіазм і самовідданість науковців та студентів, представники компанії Schneider Electric і нині приїхали не з порожніми руками. Привезли нове обладнання — приводну техніку, реле-контактори, контролери, комутаційну апаратуру.

— Наш університет узяв напрямок на запровадження інновацій, аби готувати такого фахівця, який буде конкурентоздатним на ринку праці. — Зауважує **перший про-**

ректор, завідувач кафедри електромеханічних систем автоматизації в промисловості і на транспорті, професор Володимир Грабка. — На першому етапі насамперед ставимо задачу вивчення цього обладнання студентами, аби вони виростили як спеціалісти.

Освоєння цієї найсучаснішої техніки для майбутніх інженерів не буде аж надто складною проблемою, адже лабораторія монтувалась студентами 3—4 курсу. Налаштовували обладнання також самі під наглядом викладачів. Отож, уже взялись опановувати сучасні технології побудови систем автоматизації та електроприводів. І вже зробили кілька дипломних проектів з використанням оснащення Schneider Electric, підготували виступи на конференції. Вивчення елементної бази розширюватиме фаховий кругозір студентів таким чином, що вони можуть стати фахівцями не тільки щодо обладнання Schneider Electric, а й в побудові будь-яких систем автоматизації на базі обладнання будь-яких провідних компаній світу.

Лабораторія розмістилася в корпусі Інституту електроенергетики та електромеханіки, який, до речі, має площу 12 600 м², і за 40 років існування тут підготовлено понад 15 тисяч спеціалістів для України і 47 країн світу. Складна і найсучасніша лабораторна база дає змогу виховувати фахівців високого ґатунку.

Новітнє обладнання Schneider Electric демонструє гостям старший викладач Сергій Левицький

На презентації були присутні керівники багатьох промислових підприємств області. Згодом, коли лабораторія стане офіційним тренінг-центром, тут підвищуватимуть свою кваліфікацію професіонали, й окрім підготовки студентів і використання обладнання в науковій роботі, ще надаватимуться виїзні консультації на підприємствах регіону.

В УНІВЕРСИТЕТІ ВІДКРИТО МІЖНАРОДНИЙ АВТОРИЗОВАНИЙ ТЕСТУВАЛЬНИЙ ЦЕНТР PROMETRIC, А ВЖЕ ТРИ РОКИ У ВНТУ ПРАЦЮЄ ТЕСТУВАЛЬНИЙ ЦЕНТР PEARSON VUE

Тепер студенти та викладачі нашого університету мають можливість здавати тести за програмами всесвітньовідомих компаній, асоціацій та організацій, зокрема таких як Microsoft та Cisco, такі відомі тести як TOEFL та MBA

Prometric та Pearson Vue — це два світових лідери у галузі сертифікації з всесвітньовідовою мережею центрів тестування.

Тепер студенти, слухачі та викладачі університету мають можливість здавати тести за різного роду академічними, професійними, корпоративними, державними програмами та курсами в галузі освіти, інформаційних технологій, управління та безпеки, фінансових послуг, державного регулювання, зайнятості, страхування, юридичних послуг, нерухомості, будівництва, здоров'я, медицини, а також інших галузей.

Серед них такі відомі тести як **TOEFL (Test of English as a Foreign Language)** та **Certified MBA**. Здавати можна навіть тести водіїв.

Всього це декілька тисяч тестів від близько 400 компаній, асоціацій, організацій, спілтовариств, а також органів державної влади різних країн світу. Зокрема, таких як IEEE Computer Society, IEEE Biometrics, International Council on Systems Engineering, BCS (British Computer Society), Society of Japanese Value Engineering, InfoComm International, Project Management Institute, Environmental Protection Agency, North American Electric Reliability Corporation, ASME (American Society of Mechanical Engineers), National Council of Architectural Registration Boards, Construction Specifications Institute, National Institute for Certification in Engineering, National Classification Management Society, ACI: The Financial Markets Association, International Capital Market Association, International Facility Management Association, Institute of Banking, CFRE (Certified Fundraising Executive), National Exercise & Sports Trainers Association та багатьох інших.

З повним переліком компаній, асоціацій, установ та організацій, а також тестів, які можна здавати за їхніми програмами в мережі центрів тестування Prometric та Pearson Vue можна ознайомитись відповідно на сайтах <http://www.prometric.com/> та <http://www.vue.com/programs/>.

У галузі IT технологій тести можна здавати за навчальними програмами близько 100 компаній та організацій, зокрема Microsoft, Cisco Systems, Linux Professional Institute, Adobe, IBM, Apple, Google, Hewlett Packard, Ubuntu, Lotus, Oracle, Sun Microsystems, Zend Technologies, RSA Security, Infosys, 3Com, Canon, CompTIA, Citrix, D-Link, Dell Computer, Fujitsu, Genesys, Siemens, Hitachi Data Systems, LSI Corporation, Mincom, NEC, NetApp, Nokia, Nortel, Novell, Open Group, OpenOffice.org, Polycom, Sybase, Symantec, Teradata, Alcatel-Lucent, Pegasystems, Brocade та багато інших.

Більшість відомих компаній світу — розробників різноманітних апаратних, інформаційних та мережевих технологій, окрім своєї основної діяльності, великої уваги надають освітній підготовці, навчанню та тестуванню з метою підготовки відповідних висококваліфікованих фахівців. Для цього компанії створюють потужні мережі академії, центрів підготовки фахівців, тестувальних центрів та інших освітніх закладів, розробляють та використовують різноманітні освітні програми підготовки.

З метою проведення якісного та незалежного тестування або атестації за певною програмою підготовки, отримання привілейованого стану, звання чи статусу фахівця, компанії укладають договір з незалежною організацією, яка гарантує надійне, високоякісне, безпечне і однакове для всіх електронне тестування, що можна проводити по всьому світу.

Prometric та Pearson VUE (Virtual University Enterprise) — найвідоміші на сьогодні організації в світі, що займаються такого роду діяльністю і мають договори з такими відомими компаніями як Microsoft, Cisco Systems, Intel, IBM, Adobe, Sun Microsystems, Hewlett Packard, Oracle та багатьма іншими компаніями. Prometric та Pearson VUE реєструють кандидатів на проходження тестування за певною програмою компанії і визначають, чи вони відповідають вимогам компанії.

Для надання можливості проходження тестування в будь-якому куточку світу Prometric та Pearson VUE створили широку міжнародну мережу авторизованих тестувальних центрів і намагається надавати високоякісні послуги, покладаючись на ці тестувальні центри. Авторизовані тестувальні центри створюють однакові для всіх безпечні умови тестування, пропонуючи високоякісні послуги і надійність. Тестувальні центри зобов'язуються визнавати та дотримуватись вимог і стандартів відповідно Prometric та Pearson VUE, надавати обладнання для електронного тестування та зобов'язуються надавати послуги електронного тестування Prometric або Pearson VUE компаніям шляхом доставки тестів кандидатам. При цьому використовуються сучасні Інтернет, Web і Java-технології, що дозволяє гарантувати вищу якість тестування й обслуговування замовників.

Тепер авторизовані тестувальні центри від Prometric та Pearson VUE є і в нашому університеті. На базі Інституту прогресивних освітніх технологій в університеті у серпні 2009 року було відкрито міжнародний авторизований тестувальний центр Prometric, а ще раніше у серпні 2006 року було відкрито авторизований тестувальний центр Pearson VUE.

Авторизовані тестувальні центри університету надають можливість проведення тестування за всіма можливими навчальними програмами найвідоміших компаній світу, з якими Prometric та Pearson VUE уклали договори.

Для кожної навчальної програми компанією розроблена база питань. На кожне питання, залежно від складності, виділяється певна кількість балів. За результатами відповідей на всі питання визначається «прохідний бал» — кількість балів, необхідна для вдалого проходження тесту. Разом із критеріями оцінювання, база питань передається Prometric та/або Pearson VUE, які, в свою чергу, повідомляють про можливість реєстрації для спроби проходження нового тесту центри тестування та кандидати.

Заявка замовника (кандидата) на проходження того чи іншого тесту приймається Центром Тестування (ІТС — Internet Testing Center) і передається для формування тесту в компанію, яка забезпечує підготовку тесту. Каналами Інтернет Центр Тестування (ІТС) отримує готовий тест, який складається з декількох десятків питань.

Використовуючи Інтернет, авторизований тестувальний центр проводить тестування, по завершенні якого кандидату автоматично одразу видається результат — роздрукований іменний звіт із вказівкою кількості набраних балів, прохідного балу і результату тестування (пройдено тест чи ні). Цей звіт є документом, що засвідчує спробу проходження тесту. У цей же час інформацію про кандидата і результати тестування Prometric або Pearson VUE передають компанії через Інтернет.

Компанія створює для кожного кандидата, що здав хоча б один тест, особисту сторінку в закритій частині свого

Web-сервера, на якій кандидат може подивитися результати проходження усіх своїх тестів. Після вдалого проходження визначеного тесту компанія через свої академії, центри підготовки або інші свої заклади освіти надсилає кандидату експрес-поштою сертифікат, що підтверджує його кваліфікацію.

Особливе значення відкриття авторизованих центрів тестування має для слухачів IT Академії Microsoft та Академії мережевих технологій CISCO нашого університету. Тепер здати сертифікаційні екзамен можна безпосередньо після проходження курсу навчання в цих академіях. При цьому випускники академії CISCO та Microsoft мають можливість складання сертифікаційних екзаменів на пільгових умовах.

Наявність у нашому університеті авторизованих тестувальних центрів від двох основних світових лідерів сертифікації Prometric та Pearson VUE дозволяє нашим студентам, а також слухачам академії, не лише пройти навчання, а й отримати сертифікат, що документально підтверджує отримані знання і визнається в будь-якій організації будь-якої країни світу, а також і значною мірою посприяє професійному та кар'єрному росту.

Усі бажаючі можуть замовити і здати сертифікаційні іспити практично з будь-якого продукту провідних постачальників світу.

Авторизовані тестувальні центри університету від Prometric та Pearson VUE забезпечують усі необхідні умови для комфортного здавання екзаменів.

Юрій ЯРЕМЧУК,
директор Інституту прогресивних освітніх технологій,
кандидат технічних наук, доцент

* * *

Усіх, кого зацікавила інформація, і хто бажає пройти тестування в авторизованих тестувальних центрах університету від Prometric та Pearson VUE, можуть звертатись безпосередньо до Юрія Євгеновича Яремчука — (0432) 51-32-61, 58-04-97

УКРАЇНСЬКІ ЕКОІНСПЕКТОРИ В НАШОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВЧАТЬСЯ НОВИМ ТЕХНОЛОГІЯМ КОНТРОЛЮ СТАНУ ВОДИ

Рівень

Фахівці Державної екологічної інспекції та підрозділів аналітичного контролю територіальних органів Мінприроди України у ВНТУ освоюють автоматизовану систему управління (контролю) АСУ «Екоінспектор». Її кілька років тому розробив колектив науковців нашого університету під керівництвом доктора технічних наук, професора Віталія МОКІНА, який є радником міністра охорони навколишнього природного середовища України.

На початку вересня екоінспектори у нашому ВНЗ вчилися працювати з підсистемою «Вода та скиди». Поміж представників інших регіонів України і **Надія Лозинська, Державна екологічна інспекція у Луганській області, Алчевський відділ:**

— До Вінниці приїхала вперше. Але мої колеги з інших відділів, насамперед із Луганська — із центрального відділу, з Лисичанська, багато хто у Вінницькому національному технічному університеті уже проходив навчання. Вони торік у листопаді вчилися працювати із підсистемою «Викиди», ще раніш — із підсистемою «Ґрунти та відходи». Ми нині освоюємо підсистему «Вода та скиди». За ці три дні помітно підвищила свою фахову кваліфікацію. До того ж спілкування з людьми, котрі займаються на такому високому професійному рівні тими ж проблемами, дає змогу себе оцінити фахово, збагнути над чим маеш працювати, що в собі маеш вдосконалити. Підсистема «Вода та скиди», власне сама програма, досить складна, проте, як на мене, усе нове сприймається дещо проблематично. Головне, що ця програма ефективна — якщо усі дані внесено, усі точки відбору, тоді працює добре, значно пришвидшуючи і спрощуючи нам роботу. Реєструються дані по скидах вод і ще здійснюється моніторинг поверхневих вод. По воді трохи більше форм і вони складніші, ніж в інших підсистемах. Зазвичай ми заносимо дані в різні журнали, а програма сама вибудовує калібровки, наша задача лише занести дані лабораторних вимірів. І це надзвичайно важливо — програма ловить помилки.

— Поки не доведеш роботу з програмою до автоматизму (а це буде з часом), працюєш з нею обережно і дещо навіть напружено. — Говорить **Юлія Шевчук, Державна екологічна інспекція у Житомирській області.** — Взяти проби, то в нашій роботі далеко не все, слід позаписувати у різні 5—6 журналів, проаналізувати, порівняти. Усю кропітку, рутинну роботу програма бере на себе, вивільняючи наш час і розум. На таких курсах у вас в

Надія Лозинська (в центрі світлина)
з автоматизованою системою «Екоінспектор»
порозуміння знайшла

університеті вперше, але дуже хотілося б приїхати ще. Дуже гарний університет, величезна територія, так багато корпусів, але скрізь так охайно — це свідчить про солідний рівень. Особливо сподобались ваші ялинкові сквери, в яких так вільно почувуються білочки.

— Мешкали ми в гуртожитку № 1. — Приєднується до спілкування **Олена Корочук, Державна екологічна інспекція у Рівненській області.** — Справляє враження його евроремонт. Такі гуртожитки — студентська мрія. Нам дуже зручно було і те, що цей гуртожиток зовсім поряд з корпусом, де ми навчались. Варто відзначити, що у вас в університеті дуже привітні і приязні люди. Нам навіть з погодою пощастило упродовж цих трьох днів, що ми тут навчались — оксамитове вереснєве тепло, тому і по вашому чудовому місту багато гуляли. За ці три дні освоїли основи, ази роботи з програмою. Ймовірно, що якісь питання виникатимуть, коли працюватимемо з нею самостійно, але нас запросили дзвонити, консультуватися, якщо виникатимуть якісь питання чи проблеми.

— Дуже не проти ще приїхати на такі курси до вас в університет. — Повторюється Юлія.

З 6 по 8 жовтня у ВНТУ пройдуть чергові навчання роботи з підсистемою «Ґрунти та відходи» АСУ «Екоінспектор». Детальну інформацію про цю систему та про результати її впровадження можна отримати на сайті розробника — науково-дослідної лабораторії екологічних досліджень та екологічного моніторингу ВНТУ: <http://ndledem.vn.ua>

ОЛІМПІАДА ЯК СТИМУЛ УКРАЇНСЬКОГО ІНТЕЛЕКТУ

Перспективно

Уже вдев'яте в нашому університеті відбулась Всеукраїнська студентська олімпіада з програмування, яка має статус чвертьфіналу першості світу з програмування. В урочистостях з нагоди її відкриття взяли участь представники зіркової команди ВНТУ, яка, перемігши в Україні і в Європі, двічі змагалась за перемогу з найсильнішими програмістами планети.

Урочисте відкриття у нашому університеті чвертьфіналу першості світу з програмування

Богдан Власюк приїхав із Швейцарії.

— Працюю програмістом фірми Google у Цюріху, найбільшому місті цієї країни. Займаюсь розробкою програмного забезпечення. Інший член моєї команди Павло Коржик працює в місті Сідней (Австралія) в іншому офісі фірми Google, також розробляє програмне забезпечення. Я працюю із найкращими програмістами світу, зібраними з усієї Європи в найбільшому європейському інженерному центрі Google. Що дали олімпіади? Насамперед досвід. Це специфічна справа — швидкісне розв'язання задач, швидкісне реагування, робота в команді, взаємодія з іншими учасниками. Підготовка до змагань теж дуже важлива — інтенсивне навчання, уміння концентруватися під час змагань. Участь в олімпіаді з програмування була для мене однією із найвагоміших сходинок для отримання гідної роботи. Аби перемагати, слід працювати, працювати і працювати. Варт зазначити, що є суттєва різниця між школами програмування різних країн. В українській акцент на математичну підготовку, на теорію, а зарубіжні спеціалісти мають більше практичного досвіду. У нас базова, фундаментальна підготовка, якої деякі з моїх колег взагалі не мають. Теорія корисна, але практично не завжди її можна застосувати. Велика частина знань, які здобув, мені у фаховій роботі напруму не потрібні, але я можу їх використовувати для подальшого розвитку. Особливо навички навчання і навички участі у змаганнях допомагають більше, аніж самі знання.

Дмитро Білоус теж двічі фіналіст першості світу, нині аспірант ВНТУ, працює над написанням кандидатської дисертації.

— Для будь-якої діяльності знань не може бути достатньо. Тобто у вищому навчальному закладі показують лише напрямок за яким треба рухатися, а вже кожен далі повинен працювати сам для досягнення цілі.

— Дмитро Коржик навчається в аспірантурі у США. — Розповідає **Володимир Месюра**, доцент кафедри інтелектуальних систем нашого університету, координа-

Під прицілом телекамер
Володимир Месюра, координатор
Всеукраїнської олімпіади з програмування
і тренер команди ВНТУ

тор Всеукраїнської олімпіади, тренер команди ВНТУ, двічі фіналіст першості світу. — Як тренер вінницької команди, я, на жаль, тепер і не очікував чемпіонського звання — в нашій команді зараз зміна поколінь. Студентська команда нашого університету двічі була чемпіоном України і двічі була у фіналі першості світу: один раз у Сан-Антоніо (США) і другий раз у Банфі (Канада). Де відбуватиметься світовий фінал цього року, поки ще не визначено. Минулоріч він був у Швеції. За рік до цього — у Китаї.

Нині у боротьбі за перемогу в Україні і за вихід на європейський рівень — у півфінал світових змагань брали участь команди 18 університетів нашої держави.

— Оскільки ця олімпіада є фіналом першості України, перед цим були чотири півфінали: Львів, Суми, Сімферополь і Дніпропетровськ. І лише 27 найсильніших українських команд беруть участь у цих змаганнях, а також 2 грузинські і одна молдавська команди. Водночас наш фінал є чвертьфіналом першості світу. Його переможці поїдуть до Бухареста, де будуть боротись за вихід у фінал. — Продовжує Володимир Іванович. — Усе ж головне значення цих олімпіад — у стимулюванні нашої інтелектуальної молоді. На жаль, вона не дуже комусь потрібна, в Україні не дуже відчуває до себе увагу. А на цих змаганнях талановиті юні програмісти можуть показати себе і відчутти задоволення від того, що вони можуть.

Завдяки таким змаганням студенти України мають можливість вдосконалити своє мистецтво розробки математичних алгоритмів і комп'ютерних програм. Олімпіада надає неабиякий шанс зустрічі між студентами, фахівцями ІТ-сфери і роботодавцями, що реально допомагає гідно працевлаштуватися кращим студентам-програмістам.

Змагання між командами відбувалось згідно правил першості світу англійською мовою. Програма складалась із проектування алгоритмів і програм мовами C, C++, Pascal. А **п'єдестал пошани вибороли: НТУУ «Київський політехнічний інститут» — перше місце, Київський національний університет імені Шевченка, який представляли три команди, здобув друге і третє місце.** Попри те, що команда ВНТУ опустилась нижче призових місць, не значить, що у наших студентів опустились руки — просто хлопці набираються інтелектуальних сил для майбутньої боротьби за медалі.

Варто зазначити, що олімпіада проходила під егідою Міністерства освіти і науки України та за сприяння фірми «Арт-майстер» й Асоціації підтримки і розвитку інформаційних технологій. А талановиті юні програмісти у Вінниці не лише помірялися інтелектуальними силами, а й добре відпочили і розважилися.

... КОНКУРС ...

Перемогли Наталки

Цьогоріч уже втретє відбувся наш університетський конкурс «Міс Наука». На урочистостях з нагоди початку нового навчального року і посвяти юного університетського поповнення у студенти стали відомі імена переможниць.

До участі в конкурсі запросили студенток, які після закінчення бакалаврської підготовки зараховані на навчання в магістратурі наукового напрямку. Компетентна комісія Інституту магістратури, аспірантури і докторантури, аналізуючи науковий доробок претенденток і заслуги кожної перед університетом, рекомендувала до участі у фіналі. Тож, перемогли у другому турі «Міс Науки-2009» Юлія Самігулліна, Наталія Желюк, Наталія Яринчак, Олена Гуменчук та Наталія Возній.

Доктор технічних наук, професор, радник міністра охорони навколишнього природного середовища України, директор Інституту магістратури, аспірантури та докторантури ВНТУ Віталій Мокін привітав конкурсанток і вручив вродливим інтелектуалкам грамоти за перемогу в другому етапі змагань.

А оголосив імена володарок цьогогорічного титулу та вручив головний приз ініціатор незвичайного конкурсу — ректор ВНТУ Борис Мокін. До речі, гроші для нагородження переможниць Борис Іванович надає власні.

«Віце-Міс Наука-2009» Наталія Возній, магістрантка наукового напрямку за спеціальністю технологія машинобудування.

«Міс Наука-2009» Наталія Желюк, магістрантка наукового напрямку за спеціальністю менеджмент організацій.

Окрім призів переможниці отримують право паралельно з навчанням в аспірантурі чи магістратурі виконувати обов'язки помічника ректора.

Наталка, котра «Міс Наука-2009», з 1 вересня приступила до виконання обов'язків помічника ректора. Освоїтись на посаді їй допоможуть «Міс Наука-2008» Тетяна Ярошенко, студентка магістратури наукового напрямку з інженерної механіки, та «Міс Наука-2007», аспірантка Олена Бурбела, котрі уже мають досвід роботи.

«Віце-Міс Наука-2009» Наталія Возній перебуватиме у резерві цей відповідальний пост.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ХУДОЖНИКУ НАСТРІЙ!

Інформує ЦК і ВС

За ініціативи обласного управління культури, громадських організацій та творчих Спільнот Винниччини щорічно 4 вересня біля пам'ятника Василю Стусу проводяться літературні читання, в яких завжди беруть участь студенти, викладачі і співробітники нашого університету.

4 вересня — сумна дата. У ніч з 3.09 на 4.09. 1985 року пішов з життя (закатований в концтаборі) Василь Стус, поет — незбагненої внутрішньої свободи і духовної сили. Там, на засланні, Василь Стус написав близько 1000 віршів, зробив понад 400 блискучих перекладів, віднайшов нову поетичну мову і все це всупереч нелюдським обставинам.

Цього року до участі у Стусівських читаннях долучилися також Спілка письменників і молодіжні творчі Об'єднання. Кафедра культурології ВНТУ, ЦК і ВС підготували за участю наших студентів інсценізований власний поетичний сценарій: студенти, окрім творів Стуса, читали власну поезію, твори професора кафедри КСПП, поета Михайла Стрельбицького, поезію Шевченка тощо. Стусівські читання за участю молоді були сповнені життєдайною духовною енергією. Згадувались невмирущі рядки В. Стуса:

*Як добре те, що смерті не боюсь я
і не питаю, чи тяжкий мій хрест,
Що перед вами, судді, не вклонюся
в передчутті недовідомих верств.
Що жив, любив і не набрався скверни,
ненависті, прокльону, каяття,
Народе мій, до тебе я ще верну,
як в смерті обернуся до життя.*

В експозиційній залі ЦК і ВС відкрилась нова, уже 156-а виставка художніх творів. Свої роботи презентував заслужений діяч мистецтв України, директор меморіального музею ім. М. Коцюбинського, художник **Федір Панчук**, який є добре відомий не тільки на Поділлі, в Україні, але далеко і за її межами. Лише закордоном відбулося 6 персональних виставок Федора Васильовича (Франція, Німеччина, Польща, Туреччина, США). 27 персональних виставок в Україні також мали визнання та успіх.

Федір Панчук — це той художник, творами якого відкрився у вересні 1990 року щойно заснований в нашому університеті Культурно-художній центр. Цьогорічна виставка є четвертою його експозицією у нашому ЦК і ВС. Кожна нова виставка Федора Васильовича свідчить про постійні творчі живописні пошуки митця, який самозрешкою пройшов шлях від примітивізму через прозиливо-драматичний неореалізм («Оплакування» пам'яті жертв голодомору, 1989; «Через цвинтар», 1989 — знаходяться в постійній експозиції зали Подільського мистецтва ЦК і ВС). Федір Панчук є автором нової живописної техніки — патичковий живопис. Попередня виставка митця, що проходила в нашому Центрі 2004—2005 рр., яка мала назву «Знаки, символи» такою ж мірою як і 33-я персональна виставка «Четвертий вимір» інтригувала та

Федір Панчук обіцяє спробувати малювати просто з тюбика

заворожувала глядача трипільськими та шумерськими знаками, народною символікою, геометричними фігурами, вихором живописної розкутості. Нова виставка робіт Федора Панчука вражає симфонією фарб, ясравістю і оптимізмом кольорів, експериментальними викликами, невичерпністю асоціацій, загадковістю та незбагненою таїною. У процесі презентації, як і завжди, відбувся невимушений діалог наших студентів з митцем. Цікавими та дотепними були як запитання, так і відповіді. На честь митця студент 2-го курсу ІнаЕКСУ виконав на баяні українську народну пісню, а професор кафедри КСПП Михайло Стрельбицький зачитав вірш-присягу, згадуючи і про ті часи, коли Федір Васильович був активним учасником майдану 2004 року:

*Фарбозваний, як первозданий,
Патичком він талує чимдуж
Просто з тюбика — та й дорогу ж! —
У полотна льняні й конопляні.*

*На полотнах — незнані й жадані
З тих, що цупко взялися за гуж
І живуть рукопаш, ококруж, —
Фарбозданні, як первозданні.*

*На Майдані? А й там був-пожив,
П'ять копійок у сніг положив:
Щоб «знайти випадково» — на щастя.*

*Штурму ждав тої ночі Майдан,
Тож, монетка знайшлась саме там,
Саме та — біла в сріблї пухнастім...*

Замовляйте художнику настрої!

У відповідь на посвяту Федір Панчук відповів: «А я ще спробую малювати просто з тюбика».

ЦК і ВС, кафедра КСПП 17 та 22 вересня організовує культурно-мистецькі і просвітницькі заходи, присвячені 175-річчю від дня народження М. Коцюбинського. Про зустріч з директором музею-садиби М. Коцюбинського Федором Панчуком на літературному святі «Зачарований красою людською» читайте у наступному числі «Імпульса».

**Тамара БУЯЛЬСЬКА, професор,
директор Інституту ГПП, директор ЦК і ВС,
завідувач кафедри КСПП,
заслужений працівник освіти України**

ЗНАЙ НАШИХ!

Бронзовим призером Європи з боротьби сумо серед дорослих став третьокурсник Інституту АЕКСУ нашого університету Олександр Вересюк.

23—24 серпня Сашко у складі збірної України виступав у Швейцарії на чемпіонаті Європи з боротьби сумо. Хлопець програв тільки двом чемпіонам світу — 200-кілограмовому болгарину Стойкову і 210-кілограмовому росіянину Караєву. Збірна команда України зайняла третє місце. Перше здобула команда Грузії. Друге — Росія.

Іробігає за вікном останній літній день. Сіре небо пасує сірому асфальту, яким їду я — студент. Настрій мажорний, адже незабаром зустрінуся з друзями, почнуться «пари», КВН, КІТ «Баюн» зі «Що? Де? Коли?»...

Дорогою на навчання

Інтер'єро

Автобус повен. Пасажири мовчать. Хтось напівдрімає, хтось читає, хтось «завис» у мобільнику — усі байдужі й неприязні. Дівчинка-дошкільня шукає собі забав і «дістає» маму запитаннями:

- Що у цій коробці?
- Сюрприз! Приїдемо додому — покажу.
- Ти купила мені братика?!!

Я посміхаюся. Посміхається ще бабуся, що сидить неподалік.

Проїжджаємо село. Люди збирають городину. Тішуся, що до кінця канікул з мамою й старшим братом встигли зібрати картоплю, заготувати на зиму безліч різноманітної консервації.

Чергова зупинка. Чомусь затримуємось довше, ніж на попередніх. Біля автобуса сварка. Зайшов лише один пасажир — вона.

Зовсім юна. Занадто яскравий макіяж, занадто відвертий одяг. Сіла. Так, наче крала те місце.

Сутеніє. Ще п'ять зупинок, і я у Вінниці. Відразу обдзвонюватиму друзів. А потім з нетерпінням чекатиму ранку, аби знову зайняти місце за студентською лавою.

Мимоволі зосереджую увагу на дівчині. Її щось наче болить, тривожить. Губи смикаються, мов у риданні. Очі почервонілі. Нервово тримається за коліна.

На мить мене скувало почуття, з яким інколи не можу боротись: захотілось вислухати чужий біль, допомогти. Але мене не розуміють. Насамперед вона.

Вона живе у тому ж світі, де і я, але на темному його боці. Відчуваю її думки, важкі, не юні думки. Відводжу погляд.

Людина втрачає здатність до вищих почуттів, натомість замінює усе ницістю: кохання — гроші, дружба — вигода, манери — показуха... І дівчина ця, збита кимсь з її життєвої орбіти, має рацію: співчуття — це іноді насміх. Серце розривається від прагнення їй допомогти.

Вона плаче...

— Зупиніться!...

Куди вона? Та, мабуть, це вже не вперше. Вона — на трасі.

Валерій ГРАНЯК,
студент групи ЕПА-07, Інститут ЕЕЕМ

Редколегія:

А. В. Пислярова
(головний редактор)

І. П. Зянько
(редактор)

П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар)

Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор)

Б. І. Мокін

Т. Б. Буяльська

С. В. Юхимчук

С. В. Павлов

Л. І. Волхонська

В. Г. Лисенко

Т. С. Криклива

М. П. Стрельбицький

Адреса редакції:

кімн. 218, головний корпус,
Хмельницьке шосе, 95,
м. Вінниця, 21021,

Телефони:

внутрішній — 22-68
з міста — 59-82-68

E-mail: impuls@vstu.vinnica.ua

«Імпульс» — щомісячник Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію ВЦ № 424
від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 59-85-32

Комп'ютерна верстка — *Олени Кушнір*
Тетяни Крикливої

Світлини — *Сергія Маркова*

Підписано до друку 21.09.2009 р.

Формат 29,7×42 1/2

Наклад 574 прим. Зам. № 2009-168.

Віддруковано у комп'ютерному
інформаційно-видавничому центрі ВНТУ
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 59-81-59